

«Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек – жерасты тау-кен жұмыстары)» ықтимал әсерлер туралы есеп» бойынша ашық жиналыс түрінде өткізілген қоғамдық тыңдау хаттамасы

1. Аумағында қызмет жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал етілетін әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының жергілікті атқарушы органының атауы: Ақтөбе облысы Хромтау ауданы, Қопа ауылдық округі әкімінің аппараты.

2. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы:

«Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек – жерасты тау-кен жұмыстары)» ықтимал әсерлер туралы есеп». *(қаралатын жобалау құжаттардың толық, нақты атауы)*

3. Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органының (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы:

- ҚР ЭГТРМ жанындағы «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» ШЖҚ, РМҚ.,

- «Ақтөбе облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ.

4. Көзделіп отырған қызметтің орналасатын жері: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа а/о, Қопа ауылы, «Лиманное» кен орны. Географиялық координаталары: 49°46'38,78"с.е. 58°44'50,46"ш.б.

(көзделіп отырған қызмет учаскесі аумағының толық, нақты мекенжайы, географиялық координаттары)

5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне қатысы бар барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа ауылдық округі әкімінің аппараты.

(белгіленген көзделіп отырған қызметті жүзеге асыру нәтижесінде аумағына әсер етуі мүмкін және аумағында қоғамдық тыңдаулар өткізілетін әкімшілік-аумақтық бірліктердің тізбесі)

6. Бастамашының деректемелері және байланыс деректері: «КазГеоруд» ЖШС. Мекенжайы: Ақтөбе қаласы, Астана ауданы, Маресьев көшесі №4Г үй; БСН: 050640010572; тел.: +77023332455.

(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)

7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді әзірлеушілердің немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау бойынша сырттан тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік

экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс деректері: «Tau Engineering and Consultants» ЖШС., Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы 5 үй, Н.П. 13, 3В., телефоны: 87017050580.

(оның ішінде нақты атауы, заңды және нақты мекенжайы, БСН, телефондары, факстары, электрондық пошталары, сайттары)

8. Қоғамдық тыңдаудың өткізілетін күні, уақыты, орны (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысы өткізілетін күні және уақыты): 2026 жылғы 5 наурыз, жергілікті уақыт: 11:00, Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа а/о, Қопа ауылы, М.Мәметова көшесі 22. Сондай-ақ, ZOOM бейнеконференция байланысы арқылы.

Қатысушыларды тіркеудің басталу уақыты: 2026 ж. 03.05. сағат: 10:30.

Қоғамдық тыңдаудың басталған уақыты: 2026 ж. 03.05. сағат: 11:00.

Қоғамдық тыңдаудың аяқталған уақыты: 2026 ж. 03.05. сағат: 12:00.

(қатысушыларды тіркеудің басталатын күні, уақыт, қоғамдық тыңдаулардың басталу және аяқталу уақыты, тыңдаулар өткізілетін орынның толық және нақты мекенжайы. Қоғамдық тыңдаулар ұзартылатын жағдайда барлық күндер көрсетіледі)

9. Бастамашы жіберген сұрату хатының көшірмесі және қоғамдық тыңдауларды өткізу шарттарын келісу туралы әкімшілік-аумақтық бірліктердің жергілікті атқарушы органдары ұсынған жауап хаттың көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. №1 және №2 Қосымшада ұсынылады.

10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. №3 Қосымшада ұсынылады.

11. Қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы ақпарат қазақ және орыс тілдерінде келесі жолдармен таратылды:

1) Бірыңғай экологиялық порталда: <https://ndbecology.gov.kz/> – 2026 ж. 01.28.

2) жергілікті атқарушы органның (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында: «Ақтөбе облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ – https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy/press/article/details/224131?directionId=_8202&lang=ru – 2026 ж. 01.28.

(ресми интернет-ресурстардың атауы, сілтемелер және жарияланған күні)

3) қоғамдық тыңдаулар басталған күнге дейін жиырма жұмыс күнінен кешіктірмей, бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және қатысы бар аумақтың шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың) аумағында таратылатын кемінде бір теле-немесе радиоарна арқылы бұқаралық ақпарат құралдарында:

«Хромтау» газеті, 2026 ж. 01.28. №4 (9217).

(газеттегі хабарландырудың атауын, нөмірін және жарияланған күнін көрсету, сондай-ақ газеттің сканерленген титулдық беті мен қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі)

туралы хабарландыру берілген бетті қамтитын, сканерленген хабарландыруды қоса ұсыну)

«Радио NS» радиотолқыны – 2026 ж. 01.20. эфирлік анықтама.

(теле- немесе радиоарнаның атауын, хабарландыру жарияланған күнді көрсету, теле немесе радиоарнада жарияланған қоғамдық тыңдаулар өткізілетіндігі туралы хабарландырудың видео және аудиожазбасы бар электрондық жеткізгіш қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына қоса тіркелуі (жариялануы) тиіс)

4) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) аумағында мүдделі жұртшылық үшін қолжетімді орындарда, 1 мекенжайы бойынша 1 дана хабарландыру. Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа а/о, Қопа ауылындағы әкімдік ғимараты.

Осы қоғамдық тыңдау хаттамасына фотоматериалдар 4-ші Қосымшада қоса беріледі.

12. Қоғамдық тыңдаудың төрағасы: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа ауылдық округі әкімдігінің бас маманы – Нурлыбаева Жанагул Касқырбаевна.

Қоғамдық тыңдау хатшысы: Қылышбаев Ғабит Ордабайұлы.

Хатшыны таңдау туралы:

Қоғамдық тыңдауға қатысушылар саны: «қарсы емес» - 27 адам, «қарсы» - 0 адам, «қалыс қалды» - 0 адам.

(хатшыны таңдау туралы. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес", "қарсы", "қалыс қалды")

Регламентті бекіту туралы: «қарсы емес» - 27 адам, «қарсы» - 0 адам, «қалыс қалды» - 0 адам.

(регламентті бекіту туралы. Қоғамдық қатысушылардың санын көрсету: "қарсы емес", "қарсы", "қалыс қалды")

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер:

Қылышбаев Ғабит Ордабайұлы, «Есо Project Company» ЖШС экологы.

(баяндамашының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)

«Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек – жерасты тау-кен жұмыстары)» ықтимал әсерлер туралы есеп» бойынша қазақ тіліндегі баяндама мәтіні – 17 парақта, презентация – 30 парақта.

Қоғамдық тыңдауға шығарылатын құжаттар бойынша баяндама мәтіні осы қоғамдық тыңдау хаттамасына №5 Қосымшада беріледі.

(баяндаманың тақырыбы, беттердің, слайдтардың, файлдардың, плакаттардың, сызбалардың саны)

Қоғамдық тыңдауларға шығарылып отырған құжаттар бойынша баяндамалардың мәтіні осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі.

14. Қоғамдық тыңдау хаттамасының ажырамас бөлігі болып табылатын, мүдделі мемлекеттік органдар мен жұртшылықтың осы Қағидаларының 18-тармағына сәйкес жазбаша нысанда ұсынылған немесе қоғамдық тыңдауларды өткізу барысында айтылған барлық ескертулер мен ұсыныстарын, әрбір ескерту және ұсыныс бойынша бастамашының

жауаптары мен түсініктемелерін қамтитын жиынтық кесте. Қоғамдық тыңдауды өткізу барысында қатысушылар тарапынан сұрақтар мен ұсыныстар қойылған жоқ және бірыңғай экологиялық порталда қойылған сұрақтар мен ұсыныстар қосымшада ұсынылады.

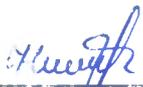
15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатындардың сапасы туралы пікірі (негіздемесімен), құжаттардың, тыңдалған баяндамалардың толықтығы және оларды түсінудің қолжетімділігі тұрғысынан, оларды жақсарту бойынша ұсынымдар: Баяндаманы «Есо Project Company» ЖШС экологы Қылышбаев Ғабит Ордабайұлы презентация түрінде толық көлемде ұсынды.

Құжаттама бірыңғай экологиялық порталдың сайтында (<https://ndbecology.gov.kz/>) орналастырылатын болады.

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілдігінің атауы ұйымдар, пікірлер мен ұсыныстар)

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдаудың төрағасы:
Нурлыбаева Жанагул Касқырбаевна

Қолы:

Күні: 2026 ж. 03.05.

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

18. Қоғамдық тыңдаудың хатшысы:
Қылышбаев Ғабит Ордабайұлы

Қолы:

Күні: 2026 ж. 03.05.

(тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып табылатын ұйымның атауы, қолы, күні)

«Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек – жерасты тау-кен жұмыстары)» ықтимал әсерлер туралы есеп» бойынша өткізілген қоғамдық тыңдау барысында қатысушылардан берілген ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі

Өткізу уақыты: 2026 жылғы 5 наурыз, жергілікті уақыт: 11:00.

Өткізу орны: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа а/о, Қопа ауылы, М.Мәметова көшесі №22.

№	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) және/немесе лауазымы, өкілі болып отырған ұйымның атауы)	Ескерту (алынып тасталған/алынбаған ескерту немесе ұсыныс, "қоғамдық тыңдау тақырыбына қатысы жоқ")
Қоғамдық тыңдау барысында қойылған сұрақтар мен ұсыныстар			

Қоғамдық тыңдау барысында қоғамдық тыңдауға қатысушылар тарапынан сұрақтар мен ұсыныстар түскен жоқ.

«Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек – жерасты тау-кен жұмыстары)» ықтимал әсерлер туралы есеп» бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдауға қатысушыларды тіркеу парағы

Өткізу уақыты: 2026 жылғы 5 наурыз, жергілікті уақыт: 11:00.

Өткізу орны: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қона а/о, Қона ауылы, М.Мәметова көшесі 22.

№, р/с	Қатысушының аты-жөні	Қатысушының санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, бастамашы)	Байланыс телефон нөмірі	Қатысу форматы (жеке немесе конференц-байланыс арқылы)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда)
1	2	3	4	5	6
1	Түлеебаева А.К.	ауыл тұрғыны	87470261651	жеке	
2	Ахенова Б.Ж.	ауыл тұрғыны	87058350733	жеке	
3	Мурат Т.С.	ауыл тұрғыны	87043798801	жеке	
4	Жабақбаева М.Ж.	ауыл тұрғыны	8779082816	жеке	
5	Жарасова Т.М.	ауыл тұрғыны	8707840895	жеке	
6	Молдыбаев М.Р.	Жолаушы "Көзгеру" ақпарат ба. компаниясы	87013332455	жеке	
7	Журмыбаева Н.К.	ба. компаниясы	8707846206	жеке	
8	Артықбаев Р.М.	ауыл тұрғыны	8705605213	жеке	
9	Ермегалиев Е.В.	ауыл тұрғыны	8771184839	жеке	
10	Базармашева П.	ауыл тұрғыны	87054780099	жеке	
11	Курманжанов М.С.	ауыл тұрғыны	—	жеке	
12	Низамбаев Ә.С.	Нав. Рудник ба. компаниясы	87056663101	жеке	
13	Шаурип Т.М.	ба. компаниясы	87055361179	жеке	
14	Базармашев Н.Н.	Қона а.	87718199976	жеке	
15	Ахметов С.Т.	Қона	87713196474	жеке	
16	Клышбаев Т.С.	Әкіретов ба. компаниясы	87775182277	онлайн	

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 26251815001, Дата: 19.01.2026

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Проведение оценки воздействия на окружающую среду (в том числе сопровождаемой оценкой трансграничных воздействий)

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., с.Копа

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания:

Предмет общественных слушаний: План горных работ по отработке месторождения «Лиманное» (вторая очередь – подземные горные работы)

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., с.Копа, ул.Маншук М. д. 22 , 05.03.2026 11:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (24 км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

Газета Хромтау; Авторадио

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

Доска для объявлений по адресу: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., с.Копа ул.Маншук М. д. 22

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.

В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»

Товарищество с ограниченной ответственностью "КазГеоруд" (БИН: 050640010572), +7(702)-333-24-55, zhodybaev_zhumazhan@aktobemk.kz,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 26251815001, Дата: 20.01.2026

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №26251815001, от 19.01.2026 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету План горных работ по отработке месторождения «Лиманное» (вторая очередь – подземные горные работы), в предлагаемую Вами 05.03.2026 11:00, Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., с.Копа, ул.Маншук М. д. 22 (дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»

Товарищество с ограниченной ответственностью "КазГеоруд" (БИН: 050640010572), +7(702)-333-24-55, zhodybaev_zhumazhan@aktobemk.kz,

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

АУЫЛДАРДА ЭЛЕКТР ЖЕЛІЛЕРІ ЖАҢАРТЫЛАДЫ

Хромтау аудандық электр желілері учаскесі – «Энергосистема» ЖШС мекемесі теңгерімінде тұрған электр желілері мен қосалқы станциялардың жағдайы, сондай-ақ атқарылған және жоспарланған жөндеу жұмыстары турасында брифинг өтті.

нымен қатар 6 кВ кабель желілері 14,32 шақырым, 0,4 кВ кабель желілері 18,92 шақырым болып отыр. Электр энергиясын тарту және қамтамасыз ету мақсатында 110/35/10/6 кВ кернеулі екі қосалқы станция, 110/6 кВ бір қосалқы станция, 35/10 кВ кернеулі он бір қосалқы станция және 35/0,4 кВ екі қосалқы станция жұмыс істейді. Бұған қоса, 10/0,4 кВ кернеулі 131 комплектілі трансформаторлық қосалқы станция және бір 10 кВ тарту пункті бар.

Брифинг барысында Хромтау аудандық электр желілері учаскесі бастығының міндетін атқарушы Тимур Мыңбаев өткен жылы атқарылған күрделі жөндеу жұмыстарына тоқталды. Оның айтуынша, былтыр Аққұдық ауылындағы 10 кВ әуе желілерінде, сондай-ақ Бөгетсай ауылындағы 0,4 кВ желіде тіректер мен сымдар толықтай ауыстырылған. Сонымен қатар Табантал ауылындағы Құрылыс бөлімі аумағында, Хромтау қаласындағы Алтынсарин көшесінде және Қызылсу ауылының орталық қонысында орналасқан трансформаторлық қосалқы

станцияларда да күрделі жөндеу жұмыстары жүргізілді.

Тимур Мыңбаевтың айтуынша, осы жылға арналған жоспарға сәйкес, бірнеше елді мекенде электр желілерін жаңарту көзделіп отыр. Атап айтқанда, Ақжар ауылындағы «Бригада-2» деп аталатын 10 кВ әуе желісінде және осы ауылдағы 0,4 кВ желіде, Хромтау қаласындағы «Маслозавод» 6 кВ желісінде, Қарлау кентіндегі 0,4 кВ «Қарлау» желісінде және Қызылсу кентіндегі 0,4 кВ желілерінде тіректер мен сымдарды ауыстыру жұмыстары жүргізілмек. Сонымен бірге, 2025 жылы Хромтау қаласындағы «Аурухана» деп аталатын 0,4 кВ әуе желісінде, атап айтқанда Рысқұлбеков, Қонаев және Қазақстан көшелерінде жарықтары бар ескі тіректер ауыстырылғаны хабарланды. Алдағы уақытта Бөгетсай ауылында, сондай-ақ Хромтау қаласындағы «Миллионный» және «Маслозавод» атауымен белгілі 6 кВ әуе желілерінде тіректерді кезең-кезеңімен ауыстыру жоспарланып отыр. Кәсіпорын өкілі бұл жұмыстардың барлығы электр желілерінің сенімділігін арттыруға, апаттық жағдайлардың алдын алуға және тұрғындарды тұрақты электр энергиясымен қамтамасыз етуге бағытталғанын айтты.

Ләззат ӘБДИРОВА

ТИІМДІ БАСҚАРУ ТӘЖІРИБЕСІ

Рүстем ШАКИЗАЕВ, «AMANAT» партиясы аудандық филиалдың атқарушы хатшысы

Құрылтай барысында өзекті мәселелер көтерілді. Соның ішінде екі маңызды мәселеге ерекше тоқталғым келеді. Оның біріншісі — бір палаталы парламентке көшу, ал екіншісі — жаңа Конституция қабылдау немесе қолданыстағы Конституцияға түбегейлі өзгерістер енгізу. Бұл мәселелер қоғамда көптен бері талқыланып келеді. Президенттің өзі де бір палаталы парламентке өтудің маңыздылығын бұған дейін бірнеше рет атап өткен болатын. Бұл бастамалардың күн тәртібіне қайта шығуы қоғамдағы сұраныстың айқын көрінісі деп ойлаймын. Бір палаталы парламент унитарлы мемлекет үшін басқару үдерісін жеңілдетіп, заң қабылдау тетіктерін жеделдетуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар бұл жүйе мемлекеттік шешімдер қабылдауда жауапкершілікті нақтылап, билік пен қоғам арасындағы байланысты күшейте алады.

Ал Конституция мәселесіне келсек, бұл — елдің болашағына тікелей әсер ететін аса маңызды қадам. Қолданыстағы Конституция белгілі бір тарихи кезеңнің талаптарына сай қабылданды, ал қазіргі қоғамдық-саяси ахуал, азаматтардың құқықтары мен еркіндіктеріне деген көзқарас түбегейлі өзгерді. Сондықтан Негізгі заңды жаңарту немесе оған елеулі түзетулер енгізу арқылы сайлау жүйесінің әділдігі мен ашықтығын, билік тармақтарының теңгерімін және азаматтық бақылау тетіктерін Конституция деңгейінде нақты бекіту қажет. Мұндай өзгерістер қоғамдағы сенімді арттырып, демократиялық құндылықтардың нығаюына, сондай-ақ жауапты әрі белсенді азаматтық ұстанымның қалыптасуына жол ашады.

ЖЕҢІЛ АҚША, АУЫР ЗАРДАПТАР: ДРОППЕРЛЕР КІМ?

Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде жаңа норма пайда болды, оның басты мақсаты – азаматтарды қылмысқа тартудан, соның ішінде дропперліктен қорғау (ҚР ҚК-нің 232-1-б. - жалған төлем карточкалары мен өзге де төлем және есеп айырысу құжаттарын жасау немесе өткізу).

Елімізде алғаш рет банк карталарын, шоттар мен электрондық әмияндарды заңсыз пайдаланғаны үшін қылмыстық жауапкершілік енгізілді, өздерінің банк деректемелерін басқа адамдарға саналы түрде беретін адамдар да жауапты болады. Картаны, шотты беру немесе заңсыз ақшаны қолма-қол ақшаға айналдыру да қылмыстық әрекет болып табылады.

Дроппер – бұл өзінің банк картасын немесе шотын басқа тұлғаларға беретін немесе

үшінші тұлғалардың етініші бойынша ақшаны қабылдауға және аударуға келісетін адам. Көптеген адамдар «жаман еш нәрсе жасап жатқан жоқпын» деп қате тұжырым жасайды, бірақ шын мәнінде мұндай адамдар арқылы ұрланған немесе алаяқтық жолмен алынған ақшалар айналымы жүзеге асырылады. Дроппер – бұл жәбірленуші емес, қылмыстық схеманың қатысушысы, тіпті ол өзі «білмесе де» түсіну қажет.

Көбінесе дропперлік схемалардың құрбандары қиын қаржылық жағдайдағы оқушылар, жасөспірімдер, жастар мен ересек адамдар болып табылады. Қасқнемдер әдейі ақшаға мұқтаж немесе қаржы мәселелеріндегі жеткілікті тәжірибесі жоқ адамдарды іздейді. Оларға «жеңіл ақша» ұсынады, «заңсыз ештеңе жоқ» деп сендіреді, жай ғана «карта

беруді» немесе «аударымды қабылдауды» сұрайды. Нәтижесінде мұндай адамдардың өздері қылмыстық жауапкершілікке тартылады. Дәл осы іс-әрекеттерге қатысқаны үшін қылмыстық жауаптылық айыпқұлдан бастап, 7 жылға дейінгі бас бостандығынан айыру жазасы көзделген.

Хромтау ауданының прокуратурасы

ПАТРИОТИЗМНІҢ МӘНІ — ҰРАН ЕМЕС, ҰСТАНЫМ

Қуандық РЕЙМОВ, Қазақстан Журналистер Одағының мүшесі

— Ұлттық құрылтайда Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев көтерген мәселелер мен үшін патриотизм ұғымын тереңірек түсінуге жол ашты. Президенттің пайымынша, патриотизм — жалынды сөз бен сыртқы айқай емес, ел алдындағы жауапкершілікті шынайы сезініп, оны нақты әрекетпен дәлелдеу. «Отан алдындағы парызыңды өтеуге ұмтылмайсаң, өзіңді патриоттың деудің еш мәні жоқ» деген пікірі әр азаматтың жүрегіне ой салары анық.

Шынайы отаншылдықтың тағы бір айқын көрінісі — мемлекеттік рәміздерге деген құрмет. Көк байрағымыздың ел ішінде және халықаралық деңгейде асқақтап тұрғаны халықтың бірлігі мен рухын көрсетеді. Дегенмен, Мемлекет басшысы атап өткендей, рәміздерге немқұрайлы қарауға жол берілмеуге тиіс, заң талаптары қатаң сақталуы қажет. Бұл — әрбір азаматқа жүктелген ортақ міндет. Рәмізді ілу ғана емес, оны қадірлеу, заңды сыйлау — нағыз патриотизмнің белгісі.

КОМАНДАЛЫҚ ЭСТАФЕТА ЖЕҢІМПАЗДАРЫ

Тау-кен байыту комбинаты мен кеніш бөлімшелері арасында Ақтөбе мыс компаниясы бас директорының кубогына арналған турнир өтті.

Шағын футбол, волейбол, стритбол, армрестлинг, гир көтеру, турникке тартылу, сондай-ақ үстел теннисі, дойбы, арқан тарту және командалық эстафетадан құралған жарыс бағдарламасы өте мазмұнды болды. Әрбір спорт түрі қатысушылардан төзімділік

ті, жинақылықты және ұйымшыл командалық жұмысты талап етті.

— Өз ұжымымыз мақтан тұтамын. Біздің кеніш жігіттері өздерін тек мықты кеншілер ретінде ғана емес, сондай-ақ спортшылар ретінде де көрсетті.

Гир көтеру мен турникке тартылу бойынша ең үздік нәтижелерге қол жеткіздік, — деп «Весенне-Аралчинское» жерасты кенішінің инженер-есепшісі Анар Болатова өз әсерімен бөлісті.

Жарыста тәжірибелі қатысушылармен қатар жаңадан қатысқан командаларға да сәттілік серік болды. Ақтөбе мыс компаниясы теміржол цехінің командасы жарысқа алғаш рет қатысып, бірден жеңіске жетті.

— Өте қызықты турнир болды. Теміржол цехы байқауға алғаш рет қатысқанына қарамастан, командалық эстафетада жеңіске жеттік. Мұндай кездесулер бір-бірімізді жақынырақ танып, достасуға мүмкіндік береді, — деді Ақтөбе мыс компаниясының теміржол цехінің станция кезекшісі Азамат Усманов.

Жарыс қорытындысы бойынша жеңімпаздар мен жүлдегерлер кубоктармен, медальдармен, грамоталармен және ақшалай сыйлықтармен марапатталды.

Ләззат ӘБДИРОВА

ТАЗАЛЫҚ ІШКІ МӘДЕНИЕТТЕН БАСТАЛАДЫ

Айбол САҒЫНЖАНҰЛЫ, Аудандық «Қазақ тілі» қоғамының төрағасы

«Таза Қазақстан» бастамасы — уақытша науқан емес, күнделікті өмір салты. Президент Ұлттық құрылтайдың бесінші отырысында бұл бастаманың мәнін «Тазалық — үздіксіз еңбектің нәтижесі» деп нақты айқындады. Шын мәнінде, тазалық сыртқы ортадан бұрын адамның ішкі мәдениетінен басталады. Ойы таза адамның ісі де адал болады. Ал адал еңбек пен жауапкершілік — қоғам дамуының негізі. Бұл құндылықтарды жас ұрпақтың бойына еггізу — баршамыздың борышымыз.

ҰЛТТЫҚ БІРЛІК — ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ДАМУДЫҢ БЕРІК НЕГІЗІ

Ақмарал ТҰРҒЫМБАЕВА, Аудандық мәслихат депутаты

— Ұлттық құрылтайдың бесінші отырысында Мемлекет басшысы ел дамуының өзекті бағыты ретінде жалпұлттық бірлікті нығайтуды айқын көрсетті. Демократиялық дәстүрі қалыптасқан, азаматтық қоғамы дамыған мемлекет құру үшін билік пен халық арасындағы ашық диалог шешуші рөл атқаратыны рас. Президентіміздің айтуынша, соңғы жылдары жүзеге асқан саяси реформалар, соның ішінде митингілер туралы заңның қабылдануы, әйелдер мен жастарға арналған квотаның енгізілуі және қоғамдық кеңестердің белсенділігі қоғамның саяси мәдениетін арттыруға ықпал етті. Сонымен қатар, Мемлекет басшысы ұлттың жаңа сапасын қалыптастыру, жауапкершілікке негізделген отаншылдықты дамыту және радикализм мен экстремизмнің алдын алу мәселелеріне ерекше мән берді. Ол демократияны күнделікті еңбекті талап ететін өмір салты ретінде бағалап, қоғамды арандатушылық пен бос уәделерден сақ болуға шақырды. Осы тұрғыдан алғанда «Түрлі көзқарас, біртұтас ұлт» қағидатын берік ұстануға шақырды. Бұл елдің тұрақты дамуы мен бірлігін қамтамасыз ететін негізгі ұстаным болатыны сөзсіз.

СПОРТИВНАЯ АТМОСФЕРА

Актюбинская медная компания на два месяца погрузилась в спортивную атмосферу межцеховых соревнований. Среди подразделений ГОКа и рудников прошёл турнир на кубок генерального директора АМК.

Программа соревнований была насыщенной: мини-футбол, волейбол, стритбол, армрестлинг, гиревой спорт, подтягивание на турнике, а также настольный теннис, шашки, перетягивание каната и командные эстафеты. Каждый вид спорта требовал выносливости, концентрации и слаженной командной работы.

«Горжусь своим коллективом. Наши ребята с рудника показали себя не только как сильные шахтёры, но и спортсмены. Лучший результат в гиревом спорте, подтягивании на турнике», - по-

делилась впечатлениями инженер-учётчик подземного рудника «Весенне-Аралчинское» Анар Булатова.

Удача была на стороне как опытных участников соревнований, так и новичков. Команда железнодорожного цеха АМК впервые заявила на соревнованиях и сразу победила.

«Это был очень интересный турнир. Мы выиграли в командных эстафетах, хотя наш ЖД-цех участвует впервые. Такие встречи помогают лучше узнать друг друга и сдружиться», — расска-

зал Азамат Усманов дежурный по станции железнодорожного цеха Актюбинской медной компании.

По итогам соревнований победители и призёры получили кубки, медали, грамоты и денежные призы.

Ләззат АБДИРОВА

СОТ ІСІН ЖҮРГІЗУДЕ ҚАЗАҚ ТІЛІН ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ

Қазақстан Республикасы Конституциясына сәйкес қазақ тілі – мемлекеттік тіл болып табылады. Мемлекеттік тілдің қолданылу аясын кеңейту, әсіресе сот ісін жүргізу саласында, құқықтық мемлекеттің маңызды көрсеткіштерінің бірі саналады. Сотта қазақ тілін тиімді қолдану азаматтардың құқықтарын толық әрі сапалы қорғауға, әділ сот төрелігін қамтамасыз етуге тікелей әсер етеді.

Бүгінгі таңда сот жүйесінде қазақ тілін қолдану деңгейі жылдан жылға артып келеді. Дегенмен, оны жүйелі әрі тиімді жүзеге асыру үшін нақты тетіктер мен тәсілдерді қолдану қажет.

Біріншіден, сот ісін жүргізуде қазақ тілін қолданудың басты жолы – іс қағаздарының мемлекеттік тілде сауатты әрі біздің рәсімделуін қамтамасыз ету. Сотқа келіп түсетін талап арыздар, өтініштер, қаулылар мен шешімдер заң талаптарына сәйкес қазақ

тілінде рәсімделуі тиіс. Бұл ретте құқықтық терминологияның біркелкі қолданылуы аса маңызды.

Екіншіден, сот отырыстарын қазақ тілінде жүргізу тәжірибесін кеңейту қажет. Азаматтардың ана тілінде өз ойын еркін жеткізуі өте маңызды, сонымен қатар бұл тараптарға сот процесінің мәнін толық түсінуге мүмкіндік береді.

Үшіншіден, заманауи цифрлық технологияларды пайдалану арқылы қазақ тіліндегі

сот ісін жүргізуді жеңілдетуге болады. Электрондық сот кабинеттері, үлгілік бланкілер мен құжаттардың қазақ тілінде қолжетімді болуы азаматтардың мемлекеттік тілді таңдауға деген ынтасын арттырады.

Төртіншіден, қазақ тілінде жазылған сот актілерінің сапасын арттыру – маңызды бағыттардың бірі. Сот шешімдері түсінікті, нақты әрі заң нормаларына сай болуы қажет. Бұл мемлекеттік тілдің беделін арттырып қана қоймай, құқықтық мәдениетті дамытуға да ықпал етеді.

Қорытындылай келе, сот ісін жүргізуде қазақ тілін тиімді қолдану – тек тіл саясатының талабы ғана емес, сонымен қатар азаматтардың конституциялық құқықтарын қамтамасыз етудің маңызды құралы. Мемлекеттік тілді сот төрелігінде кеңінен қолдану құқықтық сананы арттырып, қоғамдағы әділдік пен ашықтықты нығайтады.

Б. БЕКЕНОВА,
сот пристав

ТҰРМЫСТЫҚ ГАЗДЫ ҚАУІПСІЗ ПАЙДАЛАНУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Жыл сайын Республика аумағында тұрмыстық газ баллондарын, аспаптарды газ тәрізінде отынмен дұрыс пайдаланбау салдарынан газ-ауа қоспасының жарылыстары орын алуы. Жекелеген жағдайларда өрт шығып, соның салдарынан адамдар қаза тауып немесе жарақат алады.

2018–2022 жылдар аралығында баллондардың жарылуы мен газ-ауа қоспасының тұтануынан 346 оқиға тіркеліп, 522 адам зардап шекті, оның ішінде 97 адам қаза тапты. Тек 2023 жылы 128 жағдай тіркеліп, 21 адам қайтыс болды және 167 адам термиялық жарақат алды.

Қолда бар ақпарат бойынша, 1970–1980 жылдардан бастап (нормативтік пайдалану мерзімі – 20 жыл) қолданылып келе жатқан, шұғыл ауыстыруды талап ететін 348 мыңға жуық ықтимал қауіпті тұрмыстық газ баллондары әлі де пайдаланылуда. Жағдай ескі және пайдалану мерзімі өткен баллондарды қолданатын халықтың қала маңындағы елді мекендерде және ауылдық жерлерде тұруымен қиындай түсуде. Бұл, негізінен, тұрмысы төмен азаматтар арасында жиі кездеседі.

Тұрғын кепқабатты үйлерде тұрмыстық газ баллондарын пайдалануға және оларды автожанармай құю станцияларында («Газ және газбен жабдықтау

туралы» ҚР Заңына сәйкес) толтыруға тыйым салынғанына қарамастан, газ баллондарының жарылыстары мен өрт жағдайлары орын алууда.

Осылайша, газбен жабдықтау қауіпсіздігіне мемлекеттік бақылауды ТЖ министрлігінің Өнеркәсіптік қауіпсіздік комитеті жүзеге асырады, ал жергілікті атқарушы органдар (бұдан әрі – ЖАО) газ тұтыну жүйелерін (тұрмыстық газ жабдықтау, газ баллондары, коммуналдық-тұрмыстық тұтынушылар және т.б.) қауіпсіз пайдалану талаптарының сақталуын бақылайды.

Ағымдағы жылдың 9 айында газбен жабдықтау жүйелерінің қауіпсіздік талаптарын бұзу салдарынан 70 өрт тіркеліп, нәтижесінде 5 адам қаза тауып, 20 адам түрлі дәрежедегі жарақат алды. Тек ағымдағы жылдың қыркүйек айында жанусыз газ-ауа қоспасының тарсу етуінен 11 жағдай тіркеліп, 1 адам қаза болды (Алматы облысы), 15 адам зардап шекті (Шымкент қ., – 3, Ақмола обл. – 3, Алматы обл. – 3, Қарағанды обл. – 3, Маңғыстау обл. – 1, Түркістан обл. – 2).

Бұл ретте, өртті сөндіру барысында өрт сөндіру қызметінің қызметкерлері 961 газ баллонын қауіпсіз жерге шығарды. Жарылыс болған жағдайда бұл біздің қызметкерлердің өміріне қауіп төндіруі мүмкін еді.

Сондықтан тұрмыстық газ баллондарын үй жағдайында қауіпсіз пайдалану ережелерін толық сақтауларыңызды сұраймыз. Атап айтқанда:

1. Газ баллондарын тік күйінде, жақсы желдетілетін ғимараттарда сақтау қажет. Оларды көмуге немесе жертелде сақтауға болмайды.
 2. Газ баллоны мен газ құрылғыларының құбырларын жылу көздерінен және тікелей күн сәулесінен қорғау қажет.
 3. Газ баллонын айырбастау кезінде маңайда ашық оттың, шоқтың және қосулы электр құрылғыларының болмауын қадағалаңыз. Айырбастау алдында жаңа және бос баллондардың қрандары жабық екеніне көз жеткізіңіз. Жаңа газ баллонын орнатқаннан кейін сабынды су ерітіндісі арқылы қосылған жерлерінің тығыздығын тексеріңіз.
 4. Газ плитасы мен газ баллонын қосу үшін ұзындығы 1 метрден аспайтын, қауіпсіздік бекітпелері бар арнайы жұмсақ резеңке шлангіні пайдаланыңыз және оның созылып немесе қысылып қалуына жол бермеңіз.
 5. Газ құрылғыларын тексеру және жөндеу жұмыстарын тек білікті мамандарға тапсырыңыз.
 6. Қолданылмайтын бос немесе толтырылған баллондарды ғимараттан тыс жерде сақтаңыз.
 7. Тұрғын үйлер мен пәтерлерде газ баллондарын сақтауға жол бермеңіз.
 8. Екі қабаттан аспайтын тұрғын үй ғимараттарының пәтерлерінде бір пәтерде бір газ баллонын артық орналастыруға рұқсат етілмейді.
- Тағам дайындау кезінде қайнап жатқан сұйықтықтың жанып тұрған газды сөндіріп, газдың бөлмеге таралуына жол бермеңіз. Жұмыс аяқталғаннан кейін газ баллонының қранын жабуды ұмытпаңыз.
- Газ плиталарының жандырғыштарын үнемі тазалап отырыңыз. Олардың ластануы қайғылы жағдайларға әкелуі мүмкін. Бөлмеде газдың иісі сезілген жағдайда:
- газ беру қранын жабыңыз;
 - желдету үшін терезелер мен есіктерді ашыңыз;
 - ашық отты пайдаланбаңыз;
 - электр құрылғыларын қоспаңыз;
 - телефон сымын розеткадан ажыратыңыз.

Егер жағдай бақылаудан шықса, «101» немесе «112» нөмірлеріне қоңырау шалыңыз.

Хромтау ауданының ТЖБ

ТІЛ – АДАМНЫҢ АЙНАСЫ

Әр дәуірдің ұлы ойшылдары тілді ұлттың жаны, халықтың рухани тірегі ретінде бағалаған. Әл-Фараби сөзді ойды жеткізудің ғана емес, ақыл мен парасатты дамытудың құралы деп таныса, Абай тіл арқылы халықтың мінезі мен болмысы көрінетінін айтқан. Ахмет Байтұрсынұлы ана тілін сақтауды елдіктің басты шарты деп біліп, тіл жоғалса, ұлттың өзі де жойылатынын ескерткен. Ал әлемдік ойшылдар тілдің халықтың тарихи жазды мен мәдениетін ұрпақтан-ұрпаққа жалғайтын қасиетті көпір екенін атап өткен. Сондықтан тіл – өткен мен бүгінді, ұлт пен ұрпақты жалғап тұрған ең қымбат рухани қазына.

Қазақстан Республикасы Конституциясының 7-бабының 1-тармағына сәйкес, Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік тіл – қазақ тілі.

Сонымен қатар, «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 4-бабына сәйкес, Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі – қазақ тілі.

Мемлекеттік тіл – мемлекеттің бүкіл аумағында қоғамдық қатынастардың барлық саласында қолданылатын мемлекеттік басқару, заң шығару, сот ісін жүргізу және іс қағаздарын жүргізу тілі.

Қазақстан халқын топтастырудың аса маңызды факторы болып табылатын мемлекеттік тілді меңгеру – Қазақстан Республикасының әрбір азаматының парызы.

Үкімет, өзге де мемлекеттік, жергілікті өкілді және атқарушы органдар Қазақстан Республикасында мемлекеттік тілді барынша дамытуға, оның халықаралық беделін нығайтуға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының барлық азаматтарының мемлекеттік тілді еркін әрі тегін меңгеруі үшін қажетті барлық ұйымдастырушылық және материалдық-техникалық жағдайларды жасауға міндетті.

Осыған орай, әрбір азаматты, сондай-ақ мемлекеттік және жергілікті өкілді, атқарушы органдарды мемлекеттік тілді мөртебесін одан әрі арттыруға, оның халықаралық беделін нығайтуға белсенді атсалысуға шақырамын.

Е. БАҚЫТЖАН,
Хромтау аудандық сотының төрағасы

«Қазгеоруд» ЖШС

ҚР Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2026 жылғы 05 наурызда сағат 11: 00-де Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа а. о., Қопа а., Мәншүк М. үй 22 кешесі мекенжайы бойынша, «Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау – кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек-кезегі тау-кен жұмыстары) ықтимал әсерлер туралы есеп бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтетінін хабарлайды.

Жобалық құжаттама пакетімен <https://ndbecology.gov.kz/> сайтта, сондай-ақ ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru> танысуға болады.

Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар бірыңғай экологиялық порталда қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде, сондай-ақ expert_oos@mail.ru.

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда, қоғамдық тыңдаулар онлайн-режимде өткізіледі. Өткізілетін қоғамдық тыңдауларға белсенді сілтеме. <https://us05web.zoom.us/j/81078227946?pwd=zEmvrKFFThuH0FpEL6PjBcy3fWErae.1>.

Конференция идентификаторы: 810 7822 7946.

Кіру коды: aStQj1.

Жоспарланған Қызмет операторы: «КазГеоруд» ЖШС, БСН: 050640010572, Ақтөбе қ., АСТАНА ауданы, Маресьев көшесі, 4Г тел үйі: +7(702)-333-24-55.

Қосымша ақпаратты, сондай-ақ кезделіп отырған қызметке қатысты құжаттардың көшірмелерін +77023332455 тел. арқылы сұратуға болады.

Жобаны әзірлеуші: «Tau Engineering and Consultants» ЖШС, ҚР, Алматы, Бо-стандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 5-Үй, Н.П. 13, тел. 8-701 705-05-80.

Әсер ету аумағының географиялық координаттары: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Копинск а. о., 1. 49°49'25.09" С 58°42'25.42" В; 2. 49°49'29.61" С 58°43'36.73" В; 3. 49°47'40.43" С 58°43'49.51" В; 4. 49°47'43.31" С 58°41'41.80" Ш.

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Ақтөбе облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы: Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Әбілқайыр хан даңғылы, 40; expert_oos@mail.ru.

ТОО «КазГеоруд»

в соответствии с требованиями статьи 96

Экологического кодекса РК, сообщает, что в 11 час 00 мин. 05 марта 2026 года по адресу: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., с.Коп ул.Мәншүк М. д. 22 состоится общественные слушания в форме открытого собрания по отчету о возможных воздействиях на окружающую среду «Плана горных работ по отработке месторождения «Лиманное» (вторая очередь – подземные горные работы)».

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на сайте <https://ndbecology.gov.kz/>, а также сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на Едином экологическом портале, а также expert_oos@mail.ru.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантин, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Активная ссылка проведимых общественных слушаний. <https://us05web.zoom.us/j/81078227946?pwd=zEmvrKFFThuH0FpEL6PjBcy3fWErae.1>.

Идентификатор конференции: 810 7822 7946.

Код доступа: aStQj1.

Оператор намечаемой деятельности: ТОО «КазГеоруд», БИН: 050640010572, ГАКТОБЕ, РАЙОН АСТАНА, УЛИЦА МАРЕСЬЕВА, ДОМ 4Г тел: +7(702)-333-24-55

Дополнительную информацию, а также запросить копии документов, относящихся к намечаемой деятельности можно по тел. +77023332455.

Разработчик проекта: ТОО «Tau Engineering and Consultants», РК, Алматы, Бо-стандық Район, Проспект Аль-Фараби, Дом 5, Н.П. 13, тел. 8-701 705-05-80. Географические координаты территории воздействия: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., 1. 49°49'25.09" С 58°42'25.42" В; 2. 49°49'29.61" С 58°43'36.73" В; 3. 49°47'40.43" С 58°43'49.51" В; 4. 49°47'43.31" С 58°41'41.80" В.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актюбинской области: Актюбинская область, г.Атобе, пр.Абылхаир хана, 40; expert_oos@mail.ru.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Открыто наследственное дело на има Ибраевой Валентины Федоровны 22 января 1949 года рождения, умершей 19 июня 2025 года. Наследникам следует обратиться по адресу: г. Хромтау, ул. Абая 1, к нотариусу Козбагарову К.К.

Открыто наследственное дело на има Усенова Балтабай Мухамедовича 06 октября 1961 года рождения, умершего 23 августа 2025 года. Наследникам следует обратиться по адресу: г. Хромтау, ул. Абая 1, к нотариусу Козбагарову К.К.

Открыто наследственное дело на има Ржавский Сергей Васильевича 27 мая 1955 года рождения, умершего 03 сентября 2025 года. Наследникам следует обратиться по адресу: г. Хромтау, ул. Абая 3, к нотариусу Берембаеву О.К.

Пропуск на имя Ельгундинова Т.Р. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Үргенішбаева Т.Т. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Еспулаева А.Н. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Жонизова Ж.С. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Жукібаева Д.К. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Вильгельм В.И. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Нелюбина С.Н. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Патемкин А.Ю. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Куатова Е.А. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Коллонова Р.С. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Никитас Д.Н. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Цинко Д.В. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Ермекулды А. в связи с утерей считать действительным.

Пропуск на имя Салакпаева П.М. в связи с утерей считать действительным.

МҰЗ ҮСТІНДЕГІ ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕЛЕРІ

Қазіргі таңда күрделі мәселелердің бірі – азаматтардың мұз үстінде жүру тәртібін сақтамауы салдарынан орын алатын қайғылы жағдайлар. Жыл сайын адам өлімінің орын алуы көптеген азаматтарға сабақ болмай отырғаны, әрине, өкінішті.

Көп жағдайда мұз үстіне балық аулау үшін немесе жолды қысқарту мақсатында өзен-көлдерді кесіп өтетіндігі баршамызға мәлім. Дегенмен, өз өмірін қауіпке тігіп, сақтық шараларын естен шығаруға болмайды.

Ауа райының жылынуына байланысты аудан аумағындағы барлық су айдындарында мұздың қалыңдығы жұқарып, әр жерінен жарықтар пайда болуда. Осыған байланысты мұздың техникалық

төзімділігі талапқа сай емес. Осы орайда, мұз үстіндегі қарапайым қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау маңызды.

Мыналарға рұқсат етілмейді:

- жұқа және бекімеген мұз үстіне шығуға;
- мұздың жекелеген учаскелерінде топ болып жиналуға;
- мұздағы жырымдарға, жарықтарға және ойықтарға жақындауға;

автомобильдермен арнайы жабдықталған өткелдерден тыс жерлерге, яғни су айдындарына шығуға;

мұз үстіне тұнып уақытта және көріну мүмкіндігі шектеулі кезде шығуға.

Жеке құтқару құралдары болған жағдайда ғана мұз үстінде балық аулауға рұқсат етіледі. Сонымен қатар, мұз астынан балық аулау кезінде: шектелген алаңда екіден артық шұңқыр ойып ашуға; мұз үстінде от жағуға рұқсат етілмейді.

Су айдындарының маңында орналасқан елді мекен тұрғындары өз балаларының мұз үстіне шығып ойнамауын қадағалап, қауіпсіздік талаптарын сақтау бойынша түсіндіру жұмыстарын жүргізгені жөн.

Қуз, қыс және көктем мезгілдерінде балық аулауға жеке құтқару құралдары болған жағдайда ғана жол беріледі. Атап айтқанда: ысқырық, құтқару шиллі, құтқару кеудешесі, диаметрі 11 миллиметрден кем емес, ұзындығы 12 метрден кем емес таяқ, су өткізбейтін пакетке салынған ұялы телефон.

Су айдындарында қауіпсіздік қағидаларын бұзу фактілері анықталған жағдайда Қазақстан Республикасының ӨҚБТК-нің 412-бабы бойынша әкімшілік жауапкершілік көзделген.

Хромтау ауданының Төтенше жағдайлар бөлімі

Меншік иесі «Хромтау» газеті редакциясы» ЖШС
Газет Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму министрлігінің байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінде 2014 жылдың 22 желтоқсанында тіркеліп №15026-Г куәлігі берілген.
Газет жарияланымдарындағы автор пікірі редакцияның түпкілікті көзқарасы болып танылмайды. Редакцияға түскен колжазбалар қайтарылмайды. Кей суреттер интернеттен алынады.
Жарнама мен хабарландырулардың мәтініне жарнама беруші жауапты.
Редакция мекенжайы:
Хромтау қаласы, Куразов көшесі, 9
телефон: 27-745

ХРОМТАУ
Директор-редактор Қуандық РЕЙМОВ

Газет басылды:
«ASU» баспа үйі,
«Сыр медиа» ЖШС-і баспаханасы.
Қызылорда қаласы,
Бейбарыс Султан көшесі, 4 «А»
Баспахана телефоны: 87242/400668.

Газет аптасына бір рет шығады.
Тарапымы 1110 дана. Тапсырыс №146
Көлемі 1 баспа табақ, индексі 65520

ИП «ТҰМАР МЕДИА»
030000, г. Ақтобе, Алтын Орда 1 д. офис 1
Тел.: 8-701-334-97-67, ИИН 510416401330
ИИК: KZ06722S000042943671 в АО «Kaspi Bank», БИК: CASPKZKA

Исх.№02/2026

г. Ақтобе

От «20» января 2026 г.

Заказчик: "Қазгеоруд" ЖШС
Исполнитель: ИП «Тұмар Медиа»

ЭФИРНАЯ СПРАВКА

Настоящим, ИП «Тұмар Медиа», подтверждает, что 20 января 2026г. в эфире радиостанции «Радио NS» в г. Ақтобе, Ақтөбинская область (103,8 FM) была размещена информация о проведении общественных слушаний, общим количеством 2 (Два) выхода на казахском и русском языках следующего содержания:

Хабарландыру

"Қазгеоруд" ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2026 жылғы 05 наурызда сағат 11: 00-де Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа а. о., Қопа а., Мәншүк М. үй 22 көшесі мекенжайы бойынша, "Лиманое "кен орнын игеру бойынша тау – кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек-жерасты тау-кен жұмыстары)" ықтимал әсерлер туралы есеп бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтетінін хабарлайды.

Жобалық құжаттама пакетімен <https://ndbecology.gov.kz/> сайтта, сондай-ақ ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy?lang=ru> танысуға болады.

Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар бірыңғай экологиялық порталда қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде, сондай-ақ expert_oos@mail.ru.

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда, қоғамдық тыңдаулар онлайн-режимде өткізіледі. Өткізілетін қоғамдық тыңдауларға белсенді сілтеме

<https://us05web.zoom.us/j/81078227946?pwd=zEmvrKffThuH0FpEL6PJbcy3fWErae.1>

Конференция идентификаторы: 810 7822 7946

Кіру коды: aStQj1

Жоспарланған Қызмет операторы: "КазГеоруд" ЖШС, БСН: 050640010572, Ақтөбе қ., АСТАНА ауданы, Маресьев көшесі, 4Г тел үй: +7(702)-333-24-55

Қосымша ақпаратты, сондай-ақ көзделіп отырған қызметке қатысты құжаттардың көшірмелерін +77023332455 тел.арқылы сұратуға болады.

Жобаны әзірлеуші: "Tau Engineering and Consultants" ЖШС, ҚР, Алматы, Бостандық ауданы, әл-Фараби даңғылы, 5-Үй, Н.П. 13, тел. 8-701 705-05-80.

Әсер ету аумағының географиялық координаттары: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Копинск а. о., 1. 49°49 '25.09" С 58°42 '25.42" В; 2. 49°49'29.61"С 58°43'36.73"В; 3. 49°47'40.43"С 58°43'49.51"В; 4. 49°47'43.31"С 58°41'41.80"Ш.

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Ақтөбе облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы: Ақтөбе облысы, Атөбе қаласы, Әбілқайыр хан даңғылы, 40; expert_oos@mail.ru

Объявление

ТОО «КазГеоруд», в соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса РК, сообщает, что в 11 час 00 мин. 05 марта 2026 года по адресу: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., с.Копа ул.Маншук М. д. 22 состоятся общественные слушания в форме открытого собрания по отчету о возможных воздействиях на окружающую среду «Плана горных работ по отработке месторождения «Лиманное» (вторая очередь – подземные горные работы)»

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на сайте <https://ndbecology.gov.kz/>, а также сайте МИО «<https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobezher-paidalanuy?lang=ru>».

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на Едином экологическом портале, а также expert_oos@mail.ru.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Активная ссылка проводимых общественных слушаний

<https://us05web.zoom.us/j/81078227946?pwd=zEmvrKffThuH0FpEL6PJbcy3fWErae.1>

Идентификатор конференции: 810 7822 7946

Код доступа: aStQj1

Оператор намечаемой деятельности: ТОО «КазГеоруд», БИН: 050640010572, Г.АКТОБЕ, РАЙОН АСТАНА, УЛИЦА МАРЕСЬЕВА, ДОМ 4Г тел: +7(702)-333-24-55

Дополнительную информацию, а также запросить копии документов, относящихся к намечаемой деятельности можно по тел. +77023332455.

Разработчик проекта: ТОО «Tau Engineering and Consultants», РК, Алматы, Бостандыкский Район; Проспект Аль-Фараби, Дом 5, Н.П. 13, тел. 8-701 705-05-80.

Географические координаты территории воздействия: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., 1. 49°49'25.09"С 58°42'25.42"В; 2. 49°49'29.61"С 58°43'36.73"В; 3. 49°47'40.43"С 58°43'49.51"В; 4. 49°47'43.31"С 58°41'41.80"В.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актюбинской области: Актюбинская область, г.Атобе, пр.Абылхаир хана, 40; expert_oos@mail.ru

Информация была запущена на двух языках – казахском и русском.

Индивидуальный предприниматель
Тұмар Медиа

Карымсакова Д.М.

ХАБАРЛАНДЫРУ!

Several white notices are pinned to the blue sign, including one with a circular logo on the left side.

21.01.2026 14:46

АНДЫРУ

о провайдера
и дивиденды
Акционерская
Астана устан
Жылдыз Ж.
Түркістан облысы
Жылдыз Ж.
8-701 705-05-00
о санымыз
привлекать
на сайте
и 4.4. Права
Обучение с
такое
и 4.4. Права
и 4.4. Права

Хабарламалары

"Катитеру" ЖШС "Талама көп аралық және жергілікті" қолбасы бойынша қолбасын талқалаушы пайдаланушы қолбасын талқалаушы өкілі туралы хабарлама.

Татарстан бөлімі: "Катитеру" ЖШС, ҚР, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Ақтөбе ауданы, Астана ауданы, Марксов көшесі, 4Г, ұя. 050440010572, Жылдыз Ж. +7702332455.

Жобаның адресі: "The Engineering and Consulting" ЖШС, ҚР, Алматы, Бостандық ауданы, 10-Бөрібай даңғылы, 5-Үй, Н.П. 13, ұя. 8-701 705-05-00.

Жобаның құжаттамасы <http://bids.ccc.gov.kz> сайтында талқалаушы болды.

Барлық сұрақтар және мәселелер: ұсыныстар <http://bids.ccc.gov.kz> сайтында 10 жұмыс күні мерзімінде қабылданады (Жоғандық талқалаушы өкілі мерзімдерінен 43-сәуірмен 3 сағатқа).

Жарн талқалаушы өкілі мерзімі 08.01.2026 бастап 10 жұмыс күні ішінде.

Қосымша мәліметтер, сондай-ақ өкілетті отырыс қатысушы қатысу құжаттарын қабылдаушы мына телефон бойынша сұрауға болады: +7702332455.

Мәліметтер
"Катитеру" ЖШС АҚ "Талама көп аралық және жергілікті" қолбасы бойынша қолбасын талқалаушы пайдаланушы қолбасын талқалаушы өкілі туралы хабарлама.
Татарстан бөлімі: "Катитеру" ЖШС, ҚР, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Ақтөбе ауданы, Астана ауданы, Марксов көшесі, 4Г, ұя. 050440010572, Жылдыз Ж. +7702332455.
Жобаның адресі: "The Engineering and Consulting" ЖШС, ҚР, Алматы, Бостандық ауданы, 10-Бөрібай даңғылы, 5-Үй, Н.П. 13, ұя. 8-701 705-05-00.
Жобаның құжаттамасы <http://bids.ccc.gov.kz> сайтында талқалаушы болды.
Барлық сұрақтар және мәселелер: ұсыныстар <http://bids.ccc.gov.kz> сайтында 10 жұмыс күні мерзімінде қабылданады (Жоғандық талқалаушы өкілі мерзімдерінен 43-сәуірмен 3 сағатқа).
Жарн талқалаушы өкілі мерзімі 08.01.2026 бастап 10 жұмыс күні ішінде.
Қосымша мәліметтер, сондай-ақ өкілетті отырыс қатысушы қатысу құжаттарын қабылдаушы мына телефон бойынша сұрауға болады: +7702332455.

Мәліметтер
"Катитеру" ЖШС АҚ "Талама көп аралық және жергілікті" қолбасы бойынша қолбасын талқалаушы пайдаланушы қолбасын талқалаушы өкілі туралы хабарлама.
Татарстан бөлімі: "Катитеру" ЖШС, ҚР, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Ақтөбе ауданы, Астана ауданы, Марксов көшесі, 4Г, ұя. 050440010572, Жылдыз Ж. +7702332455.
Жобаның адресі: "The Engineering and Consulting" ЖШС, ҚР, Алматы, Бостандық ауданы, 10-Бөрібай даңғылы, 5-Үй, Н.П. 13, ұя. 8-701 705-05-00.
Жобаның құжаттамасы <http://bids.ccc.gov.kz> сайтында талқалаушы болды.
Барлық сұрақтар және мәселелер: ұсыныстар <http://bids.ccc.gov.kz> сайтында 10 жұмыс күні мерзімінде қабылданады (Жоғандық талқалаушы өкілі мерзімдерінен 43-сәуірмен 3 сағатқа).
Жарн талқалаушы өкілі мерзімі 08.01.2026 бастап 10 жұмыс күні ішінде.
Қосымша мәліметтер, сондай-ақ өкілетті отырыс қатысушы қатысу құжаттарын қабылдаушы мына телефон бойынша сұрауға болады: +7702332455.

Хабарландыру

"Казгеоруд" ЖШС ҚР Экологиялық кодексінің 96-бабының талаптарына сәйкес 2026 жылғы 05 наурызда сағат 11:00-де Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қона а. о., Қона а., Мәншүк М. үй 22 көшесі мекенжайы бойынша, "Лиманное" кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек-жарасты тау-кен жұмыстары)" ықтимал әсерлер туралы есеп бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтетінін хабарлайды.

Жобалық құжаттама пакетімен <https://ndbecology.gov.kz/> сайтта, сондай-ақ ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy/?lang=ru> танымсуға болады.

Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар бірыңғай экологиялық порталда қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде, сондай-ақ expert_oos@mail.ru.

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда, қоғамдық тыңдаулар онлайн-режимде өткізіледі. Өткізілетін қоғамдық тыңдауларға белсенді сілтеме

<https://us05web.zoom.us/j/81078227946?pwd=zEmvrKfThuH0FpEL6PJbcy3fWErae.1>

Конференция идентификаторы: 810 7822 7946

Кіру коды: aStQj1

Жоспарланған Қызмет операторы: "КазГеоруд" ЖШС, БСН: 050640010572, Ақтөбе қ., АСТАНА ауданы, Маресьев көшесі, 4Г тел үй: +7(702)-333-24-55

Қосымша ақпаратты, сондай-ақ көзделіп отырған қызметке қатысты құжаттардың көшірмелерін +77023332455 тел.арқылы сұратуға болады.

Жобаны әзірлеуші: "Tau Engineering and Consultants" ЖШС, ҚР, Алматы, Бостандық ауданы, әл-Фараби даңғылы, 5-Үй, Н.П. 13, тел. 8-701 705-05-80.

Әсер ету аумағының географиялық координаттары: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Копинск а. о., 1. 49°49'25.09"С 58°42'25.42"В; 2. 49°49'29.61"С 58°43'36.73"В; 3. 49°47'40.43"С 58°43'49.51"В; 4. 49°47'43.31"С 58°41'41.80"Ш.

Жергілікті атқарушы органның электрондық мекенжайы және пошталық мекенжайы: Ақтөбе облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы: Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Әбілқайыр хан даңғылы, 40; expert_oos@mail.ru

Объявление

ТОО «КазГеоруд», в соответствии с требованиями статьи 96 Экологического кодекса РК, сообщает, что в 11 час 00 мин. 05 марта 2026 года по адресу: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., с.Кона ул.Мәншүк М. д. 22 состоятся общественные слушания в форме открытого собрания по отчету о возможных воздействиях на окружающую среду «Плана горных работ по отработке месторождения «Лиманное» (вторая очередь – подземные горные работы)»

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на сайте <https://ndbecology.gov.kz/>, а также сайте МИО «<https://www.gov.kz/memleket/entities/aktobe-zher-paidalanuy/?lang=ru>».

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на Едином экологическом портале, а также expert_oos@mail.ru.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Активная ссылка проводимых общественных слушаний

<https://us05web.zoom.us/j/81078227946?pwd=zEmvrKfThuH0FpEL6PJbcy3fWErae.1>

Идентификатор конференции: 810 7822 7946

Код доступа: aStQj1

Оператор намечаемой деятельности: ТОО «КазГеоруд», БИН: 050640010572, Г.АКТОБЕ, РАЙОН АСТАНА, УЛИЦА МАРЕСЬЕВА, ДОМ 4Г тел: +7(702)-333-24-55

Дополнительную информацию, а также запросить копии документов, относящихся к намечаемой деятельности можно по тел. +77023332455.

Разработчик проекта: ТОО «Tau Engineering and Consultants», РК, Алматы, Бостандыкский Район, Проспект Аль-Фараби, Дом 5, Н.П. 13, тел. 8-701 705-05-80.

Географические координаты территории воздействия: Актюбинская область, Хромтауский район, Копинский с.о., 1. 49°49'25.09"С 58°42'25.42"В; 2. 49°49'29.61"С 58°43'36.73"В; 3. 49°47'40.43"С 58°43'49.51"В; 4. 49°47'43.31"С 58°41'41.80"В.

Электронный адрес и почтовый адрес местного исполнительного органа: Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Актюбинской области: Актюбинская область, г.Ақтөбе, пр.Абылхайр хана, 40; expert_oos@mail.ru

«Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек – жерасты тау-кен жұмыстары)» ықтимал әсерлер туралы есеп» бойынша өткізілетін қоғамдық тыңдаудың БАҒДАРЛАМАСЫ.

Өткізу күні: 5.03.2026 ж.

Өткізу уақыты: 11:00

Өткізу орны: Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Қопа ауылы, М.Мәметова көшесі 22.

Уақыты	Регламент
10:30 - 11:00	Қоғамдық тыңдау қатысушыларын тіркеу
11:00 - 11:05	Жергілікті атқарушы орган өкілінің кіріспе сөзі
11:05 - 11:00	Қоғамдық тыңдау хатшысын сайлау
11:10 - 11:30	Баяндамашыны тыңдау
11:30 - 11:55	Сұрақтар мен жауаптар, пікір алмасу
11:55 - 12:00	Қоғамдың тыңдау хаттамасын қабылдау

Нысан атауы: «Лиманное» кен орны.

Оператор: «КазГеоруд» ЖШС.

Жобаны әзірлеген: «Tau Engineering and Consultants» ЖШС.

«Tau Engineering and Consultants» ЖШС

«Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспары (екінші кезек – жерасты тау-кен жұмыстары)» бойынша өткізілетін қоғамдық тыңдаудың БАҒДАРЛАМАСЫ

Қопа ауылы – 2026 жыл.

БАЯНДАМА

Назарларыңызға «Лиманное» кен орнын игеру бойынша тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлер туралы есеп бойынша таныстырылым ұсынылады (екінші кезек - жерасты тау-кен жұмыстары).

Тапсырыс беруші - «ҚАЗГЕОРУД» ЖШС.

Ықтимал әсерлер туралы есепті әзірлеу жоспарланған қызметтің қоршаған ортаға әсері туралы ақпарат алу мақсатында орындалды.

Ықтимал әсерлер туралы есепті орындау кезінде жоспарланған қызметті жүзеге асыру кезінде қоршаған орта мен әлеуметтік-экономикалық ортаның құрамдас бөліктеріндегі ықтимал өзгерістер анықталды. Сондай-ақ көзделіп отырған қызметтің сапалық және сандық параметрлері (шығарындылар, су тұтыну және су бұру режимі, өндіріс және тұтыну қалдықтары, уақытша және тұрақты пайдалануға бөлінетін жер алаңдары және т.б.) айқындалды.

Бұл ЖТЖ-да Лиманное мыс-мырыш колчедан кенорны қарастырылады (екінші кезек - жерасты тау-кен жұмыстары).

Жобалауға берілген тапсырмаға сәйкес кеніштің өнімділігі жылына 1500 мың тоннаны құрады.

Жер үсті объектілерін жобалауға және салуға байланысты жұмыстар қаралмайды. ЖТЖ құрамына тек жер асты тау-кен жұмыстары кіреді.

Шахтаның өнімділігі мен қызмет ету мерзімі

Кенді өндірудің күнтізбелік кестесіне сәйкес кенді өндірудің даму және бәсеңдеу кезеңдерімен кенішті пайдалану мерзімі 30 жылды құрайды.

ЖТЖ-де көзделетін қызметті жүзеге асыру мерзімі 2027 жылдан 2056 жылға дейінгі кезеңді қамтиды.

ЖТЖ сәйкес тау-кен-күрделі қазбалардың құрылысы 2027 жылдан 2041 жылға дейінгі кезеңге көзделген.

Кестеге сәйкес, кен өндіруді бастау 2033 жылға жоспарланған.

Жобаны іске асыру орны

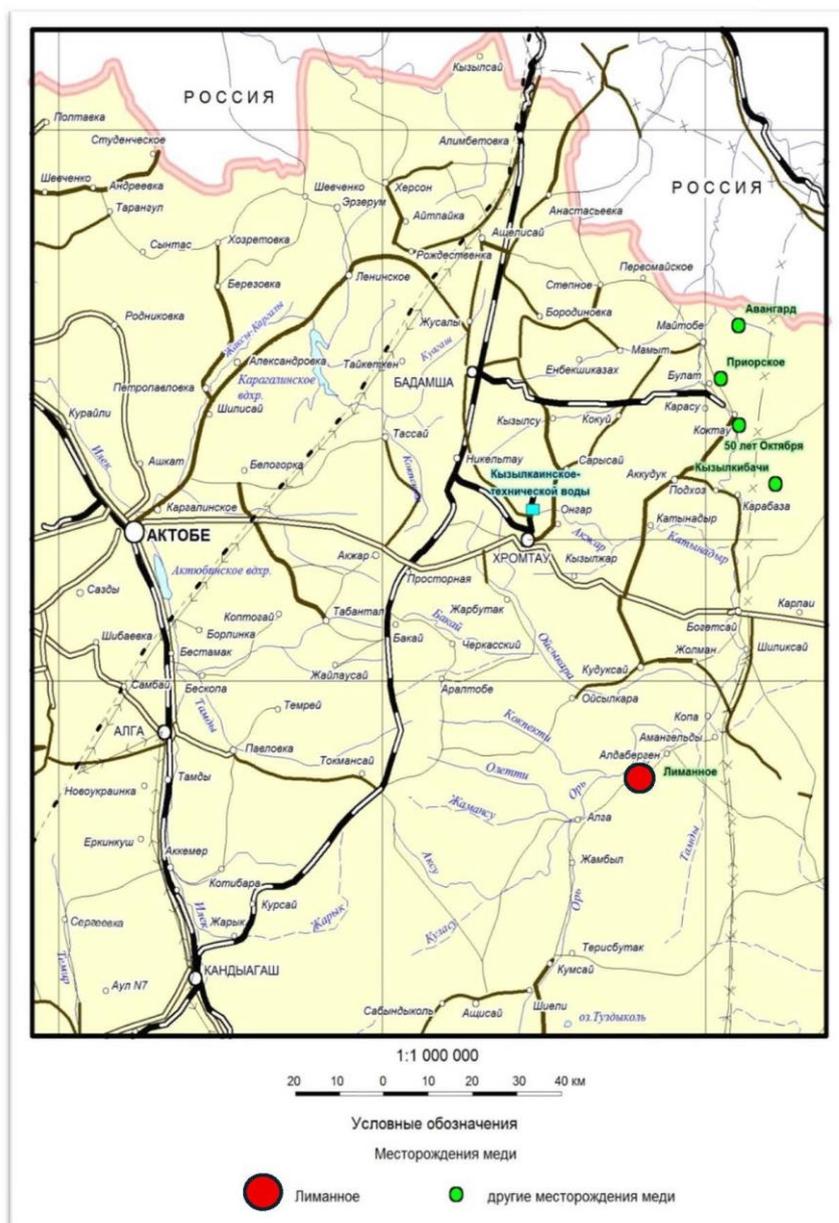
Әкімшілік жағынан кен орны «Қазхром» ТҰК» АҚ Дон КБК өнеркәсіптік орталығы орналасқан Қазақстан Республикасы Ақтөбе облысының Хромтау ауданында Хромтау қаласынан оңтүстік-шығысқа қарай 60 ш. жерде орналасқан.

Ең жақын елді мекендер Құдықсай және Қопа кенттері, сәйкесінше солтүстікке қарай 25 км және шығысқа қарай 30 км қашықтықта орналасқан. Қопа кентінің маңында Бұхара-Орал газ құбыры өтеді.

«Лиманный» кенішінің ауданы бұрын қазіргі уақытта құлдырап бара жатқан астық және сүт бағыттары бар ауылшаруашылық болып келген.

Қарастырылып отырған ауданда санаторий кен орындары, демалыс аймақтары, балалар және емдеу мекемелері жоқ.

Жоспарланған қызметті жүзеге асыру орнын таңдау шекаралардың орналасуына және қолданыстағы өндірістің қалыптасқан инфрақұрылымына байланысты.

«Лиманное» кен орны үшін көлденең жазықтыққа проекциядағы кен иелігінің алаңы AutoCAD бағдарламасында графикалық түрде анықталған және $2,43 \text{ км}^2$ немесе 243,0 га құрайды.

Лиманное кен орнының жобаланатын объектілеріне жалпы ауданы 28.2 га жер учаскелері бөлінді. Жерлер тұрақты жер пайдалануға бөлінген.

Жобаның мақсаты мен міндеттері

Кен орнын ашу ж игере қазу схемасымен тау кен жұмыстарын бірізділікпен кезектесіп жүргізу көзделген:

- **1-ші кезек:** С1+С2 санатты Қазақстан Республикасының МҚК бекіткен кен орнының қорларын пысықтауды ескере отырып, плюс 125 м белгісіне дейін ашық тау-кен жұмыстары. Тиісінше тау кен жұмыстарын жүргізу үшін кеніштің өндірістік алаңы жабдықталады;

- **2-кезек:** кеніштің өндірістік алаңын тиісті жайластыра отырып, жерасты тау-кен жұмыстары.

Жұмыс режимі және жұмыс уақытының нормалары

Шахтаның жұмыс режимі вахталық болып қабылданды. Жұмыс режимі кестеде көрсетілген.

1-кесте. Шахтаның жұмыс режимі

Атауы	Мәні
Жылдағы жұмыс күндерінің саны	365
Аптадағы жұмыс күндерінің саны	7
Тәулігіне ауысым саны	3
Негізгі технологиялық процестерде жұмыс істейтін жерасты жұмысшыларының жұмыс ауысымының ұзақтығы	7 сағ 12 мин
Жер үстіндегі жұмыс ауысымының ұзақтығы	12 сағат
Ауысымаралық үзілістер саны	2
Жерасты жұмысшылары үшін жұмыс аптасының нормативтік ұзақтығы	36 сағат
Жер бетіндегі жұмысшылар үшін жұмыс аптасының нормативтік ұзақтығы	40 с

Атмосфералық ауа

Атмосфералық ауаға ластаушы заттар шығарындыларының негізгі көздері:

- Аспирациялық қондырғылар және тау-кен массасын ұсақтау
- Жерасты қазбаларындағы бұрғылау-жару жұмыстары
- Тау-кен массасын, кенді және аршыма тау жыныстарын тиеу, түсіру және тасымалдау
- Тау-кен және қосалқы техниканың қозғалысы (жерасты қазбалары және беті)
- ППС және аршыма тау жыныстарының үйінділерін қалыптастыру, пайдалану және тозаңдандыру
- Кенді құю және тасымалдау (конвейерлер, қойма)
- Техниканы дәнекерлеу, жөндеу және жанармай құю жұмыстары

Жалпы құрылыс учаскесінде шығарындылардың 18 көзі анықталды, оның ішінде:
2-ұйымдастырылған көздер,
16-ұйымдастырылмаған.

Шамамен жұмыс жүргізу кезеңіне көздер атмосфераға ластаушы заттардың 18 атауын шығарады, оның ішінде:

Қауіптіліктің 2 класы: марганец және оның қосылыстары; азот диоксиді; күкіртсутек; нашар еритін фторидтер; фторлы газ тәрізді қосылыстар;

Қауіптіліктің 3 класы- бейорганикалық шаң: 70-20% SiO₂; азот оксиді; күйе; күкірт диоксиді; темір (II, III) оксидтері; өлшенген заттар; диметилбензол;

Қауіптіліктің 4 класы- көміртегі оксиді; C₁₂-C₁₉ алкандары; жіктелмейтін - керосин; абразивті шаң, табан резеңке қалдықтарынан ұсақ ұнтақталған резеңке вулканизат шаңы.

Эмиссиялар нормативтері

Жүргізілген есептеулер негізінде осы жобада белгіленген зиянды заттар шығарындыларының мәндері эмиссиялардың күтілетін нормативтері ретінде қабылданады, атмосфераға жол берілетін шығарындылар нормативтерінің ұсынылатын мәндері кестеде келтірілген:

Атмосфераға 3В шығарындыларының болжамды нормативтері

Нормативтер ластаушы заттардың шығарындылары									
2027 жылға арналған	2028 жылға арналған	2029 жылға арналған	2030 жылға арналған	2031 жылға арналған	2032 жылға арналған	2033 жылға арналған	2034 жылға арналған	2035 жылға арналған	2036 жылға арналған
т/жыл	т/жыл	т/жыл	т/жыл	т/жыл	т/жыл	т/жыл	т/жыл	т/жыл	т/жыл
31,96818 3	30,44615 3	34,44767 3	34,92319 3	34,45103 3	39,03444 3	60,29777 3	102,10195 3	143,33781 3	191,86996 3

Объектінің әсер ету аймағының шекараларын нақтылау

Экспозиция аймағы антропогендік жүктемеге ұшыраған және ластаушы заттардың жер бетіндегі концентрацияларының таралуын модельдеу арқылы анықталған аумақ (акватория) болып саналады.

Стационарлық көздер жиынтығы үшін әсер ету аймағы жеке стационарлық шығарындылар көздерінің әсер ету аймақтарының қосындысы ретінде есептеледі. Рұқсат етілген шығарындыларды нормалау кезінде объектінің әсер ету аймағының жеткіліктілігін бағалау жүзеге асырылады. Объектінің атмосфералық ауасына әсер ету аймағының шекарасы объектінің атмосфералық ауаға жалпы жүктемеге жеке үлесін ескере отырып, белгіленген экологиялық сапа нормативтері және/немесе қоршаған орта сапасының нысаналы көрсеткіштері сақталатын аумақты шектейтін жергілікті жердегі тұйық сызықтың проекциясы ретінде айқындалады ($C_{іпр}/C_{ізв} \leq 1$).

Осы объект үшін әсер ету аймағы ластаушы заттар шығарындыларының көздерінен шекарасына дейінгі аумақ болып табылады, оның шегінен тыс белгіленген экологиялық сапа нормативтері және/немесе қоршаған орта сапасының нысаналы көрсеткіштері сақталады.

Әсер ету аймағының шектері туралы деректер

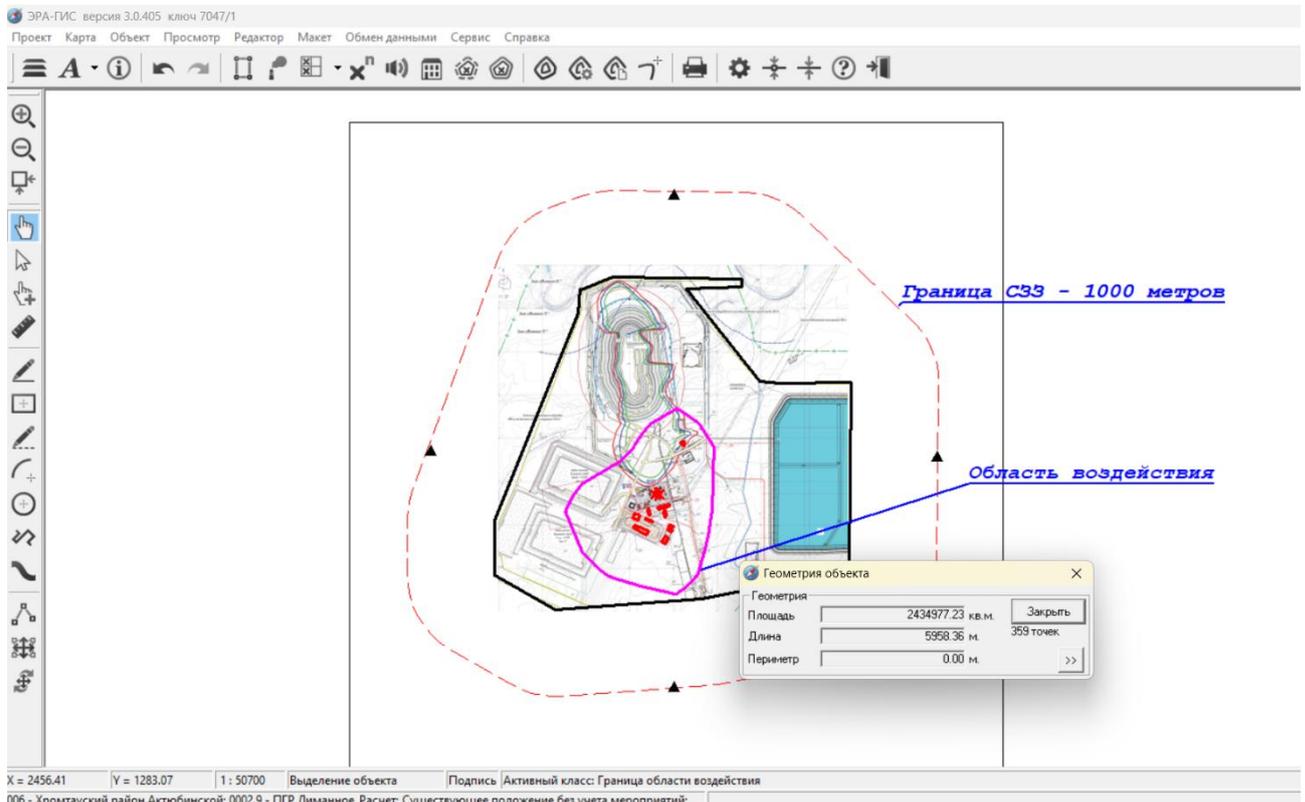
Өнеркәсіп алаңының әсер ету аумағы 2434977,23 м² құрайды.

Ластаушы заттар шығарындыларының экстремалды көздерінен атмосфералық ауаға әсер ету аймағының шекарасына дейінгі арақашықтық:

- Солтүстік - 323 м
- Оңтүстік - 541 м

- Батыс - 729 м
- Шығыс - 479 м
- Солтүстік-шығыс - 220 м
- Оңтүстік-шығыс - 432 м
- Оңтүстік-батыс - 625 м
- Солтүстік - батыс - 583 м.

Әсер ету аймағы шегінде атмосфералық ауаға жалпы жүктеме қоршаған орта сапасының белгіленген экологиялық нормативтерінің бұзылуына әкелмейді.

Әсер ету аймағының орналасу схемасы

Санитариялық-қорғау аймағы (СҚА) мөлшерінің негіздемесі

ҚР Экологиялық кодексінің 2-қосымшасының 1-бөлімінің 3-т. 3.1-тармақшасына сәйкес, жоспарланған қызмет қоршаған ортаға теріс әсер ететін (кең таралған пайдалы қазбаларды қоспағанда, қатты пайдалы қазбаларды өндіру және байыту) I санаттағы объектілерге жатады.

СҚА жобаланатын объектілерді пайдалану кезінде атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының халыққа әсерін болдырмау мақсатында белгіленеді. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2022 жылғы 11 қаңтардағы № ҚР ДСМ-2 «Адамның тіршілік ету ортасы мен денсаулығына әсер ету объектілері болып табылатын объектілердің санитариялық-қорғау аймақтарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» (бұдан әрі - СК) бұйрығына сәйкес СҚА мөлшерінің негіздемесі қамтиды: СҚА мөлшері мен шекаралары және оларды атмосфералық ауаның ластануының таралуын, атмосфералық ауаға физикалық әсерді есептеумен негіздеу

Қарастырылып отырған кәсіпорын үшін санитарлық-қорғау аймағы бұрын

бекітілген және 1000 метрді құрайды.

Белгіленген СҚА-да бірде-бір ластаушы зат бойынша есептік ең жоғары концентрациялардың 1,0 к.о.ШРҚ мәндерінен асып кетуі байқалмайды. Жүргізілген есептеулер кез-келген ластаушы зат немесе жиынтық топ бойынша есептеу кезінде 1,0 ШРҚ осы шекарамен шектелген аймақтың ішінде болуын қамтамасыз етеді.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде 1000 метрлік СҚА қалдыру мүмкін деп санаймыз, себебі оның шекараларында шашырауды есептеу материалдарының нәтижелері бойынша қоршаған ортаға және адамдардың денсаулығына теріс әсер етпейді.

Объектінің санитарлық-қорғау аймағына жалпы білім беретін, кәсіптік білім беретін және мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының, медициналық қызметті жүзеге асыратын ұйымдардың, тұрғын үйлердің, тұрғын үй-жайлардың және демалыс алаңдарының аумақтары кірмейді.

Газды тазарту қондырғыларының қысқаша сипаттамасы

Жерасты кешенінің жабдықтары жүктеу торабындағы шаң шығаруды азайтуға арналған аспирациялық қондырғымен жабдықталған. Аспирациялық қондырғының (АҚ) жұмыс тиімділігі 80-99% құрайды.

Апаттық және дүркінді шығарындыларының сипаттамасы

Ластаушы заттардың дүркінді шығарындылары жарылыс жұмыстарын жүргізу кезінде жүзеге асырылады. Бұл шығарындылар апатты емес, өйткені олар технологиялық регламентте қарастырылған, № 0002 көз. Жарылыс кезінде қоршаған ортаға бейорганикалық шаң, көміртегі оксиді, азот оксиді, азот диоксиді шығарылады.

Әуе бассейнін қорғау жөніндегі іс-шаралар

ЖТЖ іске асыру кезінде атмосфералық ауаға әсерді барынша азайту мақсатында жоба құрамында Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 4-қосымшасының ережелеріне сәйкес келетін ұйымдастыру-техникалық іс-шаралар кешені көзделген.

1. **Техникадан шығарындыларды азайту**- аз шығарындыларды, электрлендірілген техниканы, сапалы отынды қолдану және тұрақты техникалық қызмет көрсету.
2. **Шаңды басу** - тау-кен қазбалары мен ұңғымаларды ылғалдандыру, шамадан тыс жүктеме тораптарында тұмандандыру, бұрғылау кезінде шаңсыздандыру, «Экобарьер» реагентін қолдану.
3. **Жарылыс жұмыстары**- түтіні аз 33 пайдалану, зарядтарды оңтайландыру, жарылыстардан кейін қазбаларды желдету.
4. **Жерасты қазбаларын желдету**- энергияны үнемдейтін желдету қондырғылары, ауа ағындарын бөлу, газ-ауа ортасын бақылау.
5. **Жерүсті шығарындыларын барынша азайту**- ЖЖМ герметизациялау, сақтау алаңдарында және тау жыныстарын сақтау кезінде тозаңданудың алдын алу.
6. **Бақылау және ұйымдастыру**- атмосфералық ауаны бақылау, шығарындыларды талдау, қызметкерлерді оқыту және табиғатты қорғау шараларын бақылау.

Аталған іс-шараларды іске асыру экологиялық заңнаманың талаптарына сәйкестігін және объектінің әсер ету саласы шегінде атмосфералық ауаға теріс әсерді барынша азайтуды қамтамасыз етеді.

СУДЫ ТҰТЫНУ ЖӘНЕ СУ ТАРТУ

Кен орны Ор өзенінің аңғарының оң жағалауында, оның бірінші және екінші жайылма үсті террасаларында орналасқан. Ор өзені кен орнының солтүстігінде орналасқан. Өзеннің негізгі арнасы жобаланған жерасты тау-кен жұмыстарына ең қысқа қашықтыққа жақындайды, ол шамамен 0,44 км құрайды (жерасты тау-кен жұмыстарының көлденең проекциясының жалпыланған контурының солтүстік-батыс шетінен солтүстік-батысқа қарай), содан кейін солтүстікке қарай 1,8 км-ге дейін алыстап, қайтадан 0,7 км-ге жақындайды (солтүстік-шығыстан солтүстік-шығысқа қарай).

Кен орнына жақын өзен ағысының негізгі бағыты – солтүстік-солтүстік-шығыс. Жазғы уақытта кен орнына жақын өзендегі су деңгейінің абсолютті белгісі 283,2 м құрайды.

Кеніштің ең жақын объектісі (қорғаныс бөгеті, Ор өзенінің тасқын суларынан) Ор өзенінен 230 м қашықтықта орналасқан. Ор өзенінің арнасынан өндірістік объектілерді алып тастау бойынша мәліметтер: желдету оқпаны – 665 м, БЗК – 1272 м, буландырғыш тоған - 1030 м, ЗМ қоймасы-2337 м, вахталық кенті - 3559 м, «Центральная» өндірістік алаңы - 2120 м, үйінді шаруашылығы - 2120 м

Жобаланатын «Лиманное» объектісі орналасқан ауданда негізгі су ағыны Ор – Орал өзенінің сол ағысы болып табылады. Бұл жақын маңдағы елді мекендердің тұрғындары (Бажир, Алдаберген, Қопа кенттері) шаруашылық-ауыз су қажеттіліктері, мал суару және суару үшін кеңінен пайдаланатын аралас қоректендіретін су ағыны. Жазғы сабада өзендегі су шығыны аз, ал құрғақ кезеңдерде жекелеген учаскелердегі ағын тоқтауы мүмкін. Сондай-ақ, ауданда уақытша су ағындары (арқалықтар) және жасанды тоғандар бар.

Кен орнын жерасты қазу жөніндегі қызмет жобаны әзірлеу кезінде ескерілген су ресурстарына кешенді әсер етеді. Әсер етудің негізгі көздері суды тұтыну, ағынды сулардың едәуір көлемінің пайда болуы және гидрогеологиялық жағдайлардың физикалық өзгеруі болып табылады.

Пайдалану кезеңі

Пайдалану кезеңінде өндірістік қызметті, сондай-ақ жұмысшылардың шаруашылық-ауыз су қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін ауызсу және техникалық сапалы су қажет болады.

Жобада қаралатын «Лиманное» кен орны тұтынушыларының шаруашылық-тұрмыстық, технологиялық, өртке қарсы қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін қолданыстағы көздерден ауыз су сапасы пайдаланылады.

Ғимараттарды сыртқы және ішкі өрт сөндіру, сондай - ақ «Скиптік-Клетті» және «Клетті» оқпандарының екінші кезегін жобалау объектілерін өндірістік сумен жабдықтау қажеттіліктеріне су беру өткізу қабілетін тексергеннен кейін су құбыры желілерінен (В2) (ГП поз. 60.1, сызбаларда 299.2-19-60.1-НВК [42]) қамтамасыз етілуі мүмкін.

Шахтаға түсетін жерасты су құбыры өрт сөндіру қажеттіліктері үшін пайдаланылады.

Шахтадан жоғары копр ғимараттарының тегершікт астынғы алаңдарын өрт сөндіру су құбыры жүйесінен (В2) қамтамасыз етіледі, қажет болған жағдайда қысымды арттыратын сорғы станциялары орнатылады.

Бұрын әзірленген жүйе Клетевой, Скиповый оқпандарын өртке қарсы сумен жабдықтау қажеттілігін қамтамасыз ете алмайды, сондықтан бұрын жобаланған В2 жүйесінің өнімділігін арттыру немесе алаңға су қорының резервуарлары мен өрт сөндіру сорғы станциясын орнату қажет.

Осы кезеңде алаңда әрқайсысы 600-800 м³ су қорының екі резервуарын және өрт сөндіру сорғы станциясын орнату туралы шешім қабылданды.

Резервуарлардағы өрт сөндіру су қорын қалпына келтіру диаметрі 150 мм желі бойынша екі желіде 24 сағат ішінде (1600 м³/24сағ/3,6=18,5 л/с) көзделген.

В3 желісі арқылы шахталық су екі құбыр арқылы (1 жұмысшы, 1 резервтік) диаметрі 350 мм Ду арқылы қалдық қысыммен буландырғыш тоғанға айдалады.

Санитарлық тораптармен жабдықталған ғимараттардан тұрмыстық ағынды сулар өздігінен ағатын құбырлар желісімен сыйымдылығы 9 м3 ойықтарға бөлінеді және ассенизациялық машиналармен «Лиманное» объектісінің тұрмыстық кәріз тазарту құрылыстарына шығарылады

Әрі қарай, тазартудан кейін тазартылған және зарарсыздандырылған тұрмыстық ағынды суларды қысымды коллектормен тазартылған тұрмыстық ағынды сулардың кәріз сорғы станциясы буландырғыш тоғанға айдайды.

Кәсіпорын аумағынан жаңбыр суын жинау үшін су бұру арығы қарастырылған. Тұндырғыш бөлігі бар құдық арқылы арықтан жаңбыр суы көлемі 2x150 м3 жинақтаушы резервуарларға түседі, одан әрі ЖТҮ-ге айдалады және тәулік бойы біркелкі 5 л/с шығынмен тазартылады.

Тазартудан кейін тазартылған су резервуарларында 2x150 м3 жиналады, жазда жолдар мен аумақтарды суаруға пайдаланылады.

Су тұтыну көлемі: жылына 353,7 мың м3 құрайды.

Су бұру көлемі: 19856,41 мың м3/жыл.

Суды қайтымсыз тұтыну - жылына 31,103 мың м3.

ЖТЖ бойынша жобалық шешімдерді іске асыру қолданыстағы буландырғыш тоғанға шығару арқылы сарқынды суларды ағызу көлемінің шамалы ұлғаюына әкеледі. 2027-2031 жылдарға KZ54VCZ07287417 рұқсатымен 51395,929 тонна мөлшерінде лимиттер белгіленді, осы есептеулермен лимиттердің ұлғаюы қабылданды.

Нысан үшін 2027 жылдан 2036 жылға дейінгі кезеңге шекті рұқсат етілген төгінділер (ШРТ) нормативтерін түзету жоспарлануда. Нормативтер су бұрудың негізгі көзі – шахта (кеніш) сулары үшін әзірленген.

Төгінді көзі және ағындар сипаттамасы:

- Дереккөз: K13 жүйесі арқылы ағызылатын шахта сулары.
- Орташа сағаттық шығын: 1 200 м3/сағ (бұл резервті ескере отырып, баланстан ~1 057 м3/сағ сәйкес келеді).
- Төгудің жылдық көлемі: жылына 9 186,7 мың м3.

Төгінді сапасы мен массасының нормативтері: жобада шахталық су төгуге тән 39 ластаушы заттар үшін рұқсат етілген концентрациялар (мг/дм3) және оларға сәйкес келетін төгу массалары (г/сағ және т/жыл) анықталды. Тізбеге негізгі тұз компоненттері (сульфаттар, хлоридтер), биогендік элементтер (аммоний азоты, нитраттар), ауыр металдар (темір, марганец, қорғасын, мыс, мырыш және т.б.), сондай-ақ жалпы көрсеткіштер (тоқтатылған заттар, ОХТ, мұнай өнімдері) кіреді.

ШРТ сақталуын қамтамасыз ететін негізгі жобалық шешімдер:

1. **Төгіндіні ұйымдастыру:** Жер бетіне көтерілгеннен кейін барлық шахта сулары табиғи су объектілеріне емес, арнайы жасалған **буландырғыш тоғанға** (бас жоспардағы поз. 36) айдалады. Бұл Ор өзеніне тікелей теріс әсерді болдырмайды және әсерді окшаулау принципіне сәйкес келеді.
2. **Басқа ағынды суларды қолдану:**
 - Шаруашылық-тұрмыстық сарқынды сулар қолданыстағы құрылыстарда тазартылғаннан кейін де буландырғыш тоғанға жіберіледі.
 - ЖТҮ-ге жиналғаннан, тұндырылғаннан және тазартылғаннан кейін жаңбыр суы жиналады және жазда жолдарды суару үшін пайдаланылады, бұл олардың төгіндісін азайтады.
3. **Бақылау:** Шахта суларын шығаруда белгіленген нормативтердің сақталуын қамтамасыз ету үшін бекітілген бағдарлама бойынша сынамаларды іріктеу және талдау жүргізе отырып, өндірістік экологиялық бақылау ұйымдастырылуы тиіс.

3-кесте. 2027-2036 жылдарға арналған кәсіпорын бойынша 3В төгінділерінің болжамды нормативтері

Ластаушы заттың атауы	Төгінділер нормативтері, г/сағ және төгінділер лимиттері, т/жыл, ластаушы заттар					ШРТ жеткен жылы
	ағынды сулардың шығыны		шығарудағы рұқсат етілген концентрация, мг/дм ³	төгінді		
	м ³ /сағ	Мың м ³ /жыл		г/сағ	т/жыл	
2027-2036						
Сульфаттар	1200,0	9186,70	1000	1200000	9186,70	2027-2036
Хлоридтер	1200,0	9186,70	1500	1800000	13780,05	2027-2036
Гидрокарбонаттар	1200,0	9186,70	175,917	211100	1616,10	2027-2036
Кальций	1200,0	9186,70	345,583	414700	3174,77	2027-2036
Магний	1200,0	9186,70	254,417	305300	2337,25	2027-2036
Натрий+Калий	1200,0	9186,70	600	720000	5512,02	2027-2036
Жалпы темір	1200,0	9186,70	0,84	1008	7,72	2027-2036
Тұз аммонийі	1200,0	9186,70	0,1	120	0,92	2027-2036
Кремний қышқылы	1200,0	9186,70	19,5833	23500	179,91	2027-2036
Алюминий	1200,0	9186,70	0,02417	29	0,22	2027-2036
Марганец	1200,0	9186,70	0,54417	653	5,00	2027-2036
Хром	1200,0	9186,70	0,01	12	0,09	2027-2036
Фторидтер	1200,0	9186,70	0,41167	494	3,78	2027-2036
Бромидтер	1200,0	9186,70	21,86	26232	200,82	2027-2036
Йодидтер	1200,0	9186,70	1,07167	1286	9,85	2027-2036
Фосфаттар	1200,0	9186,70	0,04	48	0,37	2027-2036
Нитраттар	1200,0	9186,70	2	2400	18,37	2027-2036
Нитриттер	1200,0	9186,70	0,09	108	0,83	2027-2036
Кремний	1200,0	9186,70	5,66667	6800	52,06	2027-2036
Қорғасын	1200,0	9186,70	0,00242	3	0,02	2027-2036
Күшән	1200,0	9186,70	0,01092	13	0,10	2027-2036
Кадмий	1200,0	9186,70	0,001	1	0,01	2027-2036
Сынап	1200,0	9186,70	0,00029	0	0,00	2027-2036
Мыс	1200,0	9186,70	0,00117	1	0,01	2027-2036
Мырыш	1200,0	9186,70	0,008	10	0,07	2027-2036
Никель	1200,0	9186,70	0,00258	3	0,02	2027-2036
Кобальт	1200,0	9186,70	0,00242	3	0,02	2027-2036
Стронций	1200,0	9186,70	1,84	2208	16,90	2027-2036
Селен	1200,0	9186,70	0,00073	1	0,01	2027-2036
Ванадий	1200,0	9186,70	0,01	12	0,09	2027-2036
Бор	1200,0	9186,70	1,1	1320	10,11	2027-2036
Бериллий	1200,0	9186,70	0,00005	0	0,00	2027-2036
Молибден	1200,0	9186,70	0,00292	4	0,03	2027-2036
ББЗ	1200,0	9186,70	0,0125	15	0,11	2027-2036
Мұнай өнімдері	1200,0	9186,70	0,01	12	0,09	2027-2036
Күміс	1200,0	9186,70	0,001	1	0,01	2027-2036
Қалқымалы заттар	1200,0	9186,70	1000	1200000	9186,70	2027-2036
Фенол	1200,0	9186,70	0,0005	1	0,00	2027-2036
ОХТ	1200,0	9186,70	21,2	25440	194,76	2027-2036
Барлығы:				5942838,2	45495,89	

ЖТЖ бойынша жобалық шешімдерді іске асыру қолданыстағы буландырғыш тоғанға шығару арқылы сарқынды суларды ағызу көлемінің шамалы ұлғаюына әкеледі. 2027-2031 жылдарға KZ54VCZ07287417 рұқсатымен 51395,929 тонна мөлшерінде лимиттер белгіленді, осы есептеулермен жылына 45495,89 тоннаға лимиттер ұлғайтылды.

Су объектілеріне әсері

Жобалық шешімдерді іске асыру кезінде жер үсті және жер асты суларының жай-күйіне әсерді бағалау ұтымды су тұтырудан, сарқынды сулармен және қалдықтармен дұрыс жұмыс істеуден, қоршаған ортаны қорғау бөлігінде көзделген барлық іс-шаралардың сақталуынан құралатын болады.

Су ресурстарын қорғау және ұтымды пайдалану, сондай-ақ жобаланатын объектіні орналастыру ауданының жер үсті және жер асты суларының ластануын болдырмау үшін кіші бөлімді әзірлеу кезінде су тұтыну және су бұру режимі айқындалған.

Пайдалану кезеңінде объектіні сумен жабдықтау жалпы су пайдалану шеңберінде жүзеге асырылады.

Жобада келесілерді болдырмайтын технологиялық шешімдер қабылданды:

- су ресурстарын ұтымсыз пайдалану;
- жер үсті немесе жер асты суларының ластануы.

Қорытындылар:

Объектіні пайдалану кезеңіне әсерді бағалау келесідей күтіледі:

- әсер етудің кеңістіктік ауқымы - жергілікті (1 балл);
- әсер етудің кеңістіктік ауқымы - көпжылдық (4 балл);
- әсер ету қарқындылығы - әлсіз (2 балл).

Есепте көрсетілген барлық іс-шаралар сақталған жағдайда, пайдалану кезеңіндегі қоршаған орта компоненттеріне әсері маңыздылығы төмен әсер ретінде бағаланады (8 балл).

Өндіріс және тұтыну қалдықтары

Пайдалану кезеңі

Түзілуді, жинақтауды және көмуді бағалау қалдықтарды басқарудың қолданыстағы 10.04.2025 ж. № KZ 54VCZ07287417 Экологиялық рұқсат (ЭР) бағдарламасымен расталды (3-қосымшаны қараңыз.)

Осы ЖТЖ-да рұқсат беру құжаттамасының құрамына бұрын енгізілмеген жерасты жұмыстары көзделеді. Қалдықтардың қосымша мөлшері пайда болатын жұмыстың негізгі түрлері жерасты жұмыстарын жүргізу кезінде қосымша персонал, техника және жабдық. Жерасты жұмыстарын жүргізу кезінде сыйымды (үйінді бос) жыныс түзіледі. Үйінді жынысты орналастыру үйіндіде қарастырылған. Кен орнын одан әрі пайдалану кезеңінде жоспарланған ЖТЖ-ға сәйкес негізгі жыныстардың, аралас коммуналдық қалдықтардың, пластик қалдықтарының, металл сынықтарының, пайдаланылған аккумуляторлардың, шиналардың, майдың және басқа да қалдықтардың пайда болуының нормативтік көрсеткіштерінде елеулі өзгеріс күтіледі.

Қазіргі уақытта кәсіпорында қалдықтарды басқару бағдарламасы жұмыс істейді, оған сәйкес алаңда өндіріс пен тұтынудың әртүрлі қалдықтарының 18 түрі түзіледі. Қалдықтардың жалпы саны № KZ 54VCZ07287417 экологиялық рұқсатқа (ЭР) сәйкес, алаңда 2026-2031 жылдарға 132,5718 тоннаны, сондай-ақ қалдықтардың үйінділеріне орналастырылатын қалдықтардың 2027 жылға 12061000 тоннасын құрайды.

Объектіні пайдалану нәтижесінде қалдықтардың келесі түрлері түзілетін болады:

- Өндіріс қалдықтары - өнеркәсіптік қалдықтар;
- Тұтыну қалдықтары.

Өндірістік қалдықтар мен тұтыну қалдықтарына мыналар жатады:

- 33-дан пластикалық қаптама
- Қара металл сынықтары
- Түсті металл сынықтары
- Абсорбенттер, сүзгі материалдары (май сүзгілерін қоса алғанда, басқаша анықталмаған), сүртуге арналған маталар, қауіпті материалдармен ластанған қорғаныс киімдері
 - Пайдаланылған аккумуляторлар
 - Пайдаланылған май
 - Абсорбенттер, сүзгі материалдары (май сүзгілерін қоса алғанда, басқаша анықталмаған), сүртуге арналған маталар, қауіпті материалдармен ластанған қорғаныс киімдері (шүберек). Майланған шүберек
 - Дәнекерлеу қалдықтары
 - 15 02 02-де айтылғандарды қоспағанда, абсорбенттер, сүзгі материалдары, сүртуге арналған маталар, қорғаныс киімдері
 - Пайдаланылған шиналар
 - Пайдаланылған шамдар
 - Тозған киім және ЖҚҚ
 - Аралас коммуналдық қалдықтар
 - Тамақ қалдықтары
 - Қоршаушы жыныстар

4-кесте. ТЖ іске асыру шеңберінде қалдықтардың пайда болуының күтілетін көлемі:

Білім берудің нормативтік саны,											
т/жыл											
Қалдықтардың атауы	Қалдықтар коды	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
33-дан пластикалық қаптама	15 01 02	5,45	2	11,8	12,15	11,8	12,7	11,8	17,8	22,25	19,55
Қара металл сынықтары	16 01 17	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713
Түсті металл сынықтары	16 01 18	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868
Абсорбенттер, сүзгі материалдары (май сүзгілерін қоса алғанда, басқаша анықталмаған), сүртуге арналған маталар, қауіпті материалдармен ластанған қорғаныс киімдері	15 02 02*	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,11	0,11	0,12	0,12	0,12
Пайдаланылған аккумуляторлар	16 06 01*	1,124	1,124	1,076	1,412	1,412	1,412	1,364	1,124	1,124	1,124
Пайдаланылған май	13 02 08*	22,354	25,63	23,677	23,468	24,941	36,267	36,997	31,654	30,319	23,076
Абсорбенттер, сүзгі материалдары (май сүзгілерін қоса алғанда, басқаша анықталмаған), маталар сүрту үшін, қауіпті материалдармен ластанған қорғаныс киімдері (шүберек). Майланған шүберек	15 02 02*	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Дәнекерлеу	12 01 13	0,061875	0,06189	0,061905	0,09	0,15	0,15	0,15	0,245723	0,453848	0,639473
15 02 02-де айтылғандарды қоспағанда, абсорбенттер, сүзгі материалдары, сүртуге арналған маталар, қорғаныс киімдері	15 02 02*	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Пайдаланылған шиналар	16 01 03	7,888	8,76	8,329	10,195	10,546	11,789	11,851	8,503	8,214	7,931
Пайдаланылған шамдар	20 01 21*	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815
Пайдаланылған шамдар	20.01 36	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595
Тозған киім және ЖҚҚ	15 02 03	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641
Аралас коммуналдық қалдықтар	20 03 01	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25
Тамақ қалдықтары	20 01 08	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26

Білім берудің нормативтік саны,											
т/жыл											
Қалдықтардың атауы	Қалдықтар коды	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Барлығы:		271,965875	272,66389	280,0319	282,413	283,947	297,466	297,31	294,4847	297,5188	287,4785
Қоршаушы жыныстар	01 01 01	111631	40996	235727	248746	236558	1386108	1386108	1386108	1386108	1386108

Қалдықтарды жинақтау деп қалдықтарды түпкілікті қалпына келтіру немесе жою сәтіне дейін оларды қалыптастыру немесе одан әрі басқару процесінде жүзеге асырылатын ҚР ЭК 320-бабының 2-тармағында №400-VI көрсетілген мерзімдер ішінде арнайы белгіленген орындарда қалдықтарды уақытша қоймалау, сақтау түсініледі.

Қалдықтарды көму - қарастырылмаған. Қалдықтарды уақытша сақтау мерзімі 2021 жылғы 2 қаңтардағы №400-VI ҚР Экологиялық кодексінің 320-бабы 2-тармағы 1-тармақшасына сәйкес 6 айдан аспайды. .

Өндіріс пен тұтынудың барлық қалдықтары арнайы бөлінген орындарда уақытша сақтауға, кейіннен мамандандырылған ұйымдармен шарт бойынша қайта өңдеуге және жоюға әкетуге жатады.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинақтау орындары ҚР Экологиялық кодексіне және қоршаған ортаны қорғау саласындағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жабдықталған арнайы алаңдарда орналасқан. Алаң улы қалдықтарға төзімді қатты материалмен жабылған.

Қалдықтар олардың жинақталуына қарай қалдықтардың жіктеуішіне сәйкес қалдықтардың әрбір түріне арналған ыдысқа жиналады және шарттар негізінде кәдеге жарату, қайта өңдеу, сондай-ақ қайта өңдеуге немесе кәдеге жаратуға жатпайтын қалдықтарды жою жөніндегі операцияларды жүзеге асыратын бөгде ұйымдарға беріледі.

Барлық түзілетін қалдықтар үшінші тарап ұйымдарына қайта өңдеуге немесе кәдеге жаратуға берілетін болады.

Құрылыс және пайдалану кезеңдеріне өндіріс және тұтыну қалдықтарымен қоршаған ортаның ластануын болдырмау және азайту жөніндегі іс-шаралар

Қоршаған ортаның қалдықтармен ластануын болдырмау және азайту жөніндегі іс-шаралар ҚР Экологиялық кодексінің 4-қосымшасына сәйкес әзірленді.

Қоршаған ортаны қорғау мен қорғауды қамтамасыз ету үшін келесі іс-шараларды орындау қажет:

- Технологиялық жабдықтардың, көліктің және арнайы техниканың сенімді және апатсыз жұмысын қамтамасыз ету;

Жүзеге асыруға ұмтылу:

- барлық қажетті сақтық шараларын сақтай отырып, тек ұйымдастырылған бригадалардың қалдықтарды жинауды (арнайы киім мен жеке қорғаныс құралдарының болуы);
- қалдықтарды қауіптілік кластары мен деңгейі бойынша бөлу, қалдықтарды тығыз жабылатын қақпақтармен жарақтандырылған және қалдықтардың қауіптілік класы мен деңгейінің тиісті белгіленуімен (отқа қауіпті, жарылғыш, улы) арнайы герметикалық контейнерлерге жинау жіктеу жөніндегі материалдардың ерекшелігінде белгіленген талаптарға сәйкес;
- ластаушы заттардың жер-топыраққа, содан кейін жер асты суларына түсуін болдырмау мақсатында қатты жабыны (асфальт, бетон) бар арнайы бөлінген қоршалған алаңдарда контейнерлерді орналастыру;
- жасалған шарттарға сәйкес қалдықтарды уақтылы шығару;
- қалдықтарды тасымалдау кезінде немесе көлік құралдары апатқа ұшыраған жағдайда қоршаған ортаның ластану мүмкіндігін болдырмайтын герметикалық арнайы контейнерлерде тасымалдау;

1) тасымалдау мақсаттары үшін қауіпті қалдықтарды тиісті буып-түюдің және таңбалаудың болуы;

2) арнайы жабдықталған және арнайы белгілермен жабдықталған көлік құралдарының болуы;

3) тасымалданатын қауіпті қалдықтардың санын, оларды тасымалдаудың мақсаты мен тағайындалған орнын көрсете отырып, қауіпті қалдықтарды тасымалдау және беру үшін қауіпті қалдықтар паспортының және құжаттаманың болуы;

4) қауіпті қалдықтарды тасымалдау кезінде, сондай-ақ тиеу-түсіру жұмыстарына қойылатын қауіпсіздік талаптарын сақтау.

Көлік құралдарында қалдықтардың қауіпті түрлерін тасымалдау тәртібі, тиеу-түсіру жұмыстарына, қауіпті қалдықтарды буып-түюге, таңбалауға қойылатын талаптар және экологиялық және өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қойылатын талаптар ҚР-да қолданылатын мемлекеттік стандарттармен, қағидалармен және нормативтермен айқындалуға тиіс.

Қорытынды: Объектіні пайдалану кезеңіне әсер ету келесідей болады деп күтілуде:

- әсер етудің кеңістіктік ауқымы - жергілікті (1 балл);
- әсер етудің кеңістіктік ауқымы - көпжылдық (4 балл);
- әсер ету қарқындылығы - орташа (3 балл).

Есепте көрсетілген барлық іс-шаралар сақталған жағдайда, **пайдалану кезеңінде** қалдықтардың пайда болуы мен уақытша сақталуы кезіндегі қоршаған орта компоненттеріне әсері **орташа маңыздылықтың әсері ретінде бағаланады (12 балл).**

ФИЗИКАЛЫҚ ӘСЕРДІҢ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА КҮТІЛЕТІН ӘСЕРІ

Жоспарланған жұмыстарды жүргізу барысында адам денсаулығы мен қоршаған ортаға әсер етуі мүмкін физикалық факторлардың әсері сөзсіз болады. Бұл ең алдымен:

- Шу
- Діріл
- Электромагниттік сәулелену

Лиманное кен орнын жерасты игеру кезінде өндірістік шудың әсері жергілікті және бақыланатын сипатқа ие, шу әсерін азайту жөніндегі жобалық шешімдер мен шараларды сақтай отырып, экожүйелер мен қоршаған ортаға елеулі әсер етпейді.

Машиналарды, жабдықтарды және құрылыс конструкцияларын таңдау бойынша қабылданған жобалық шешімдерге сәйкес жұмыстарды жүргізу персонал үшін дірілдің нормативтік мәндерінен аспауға мүмкіндік береді.

Топырақ-өсімдік жамылғысы мен жануарлар дүниесін қорғау

Жобада құстардың ұшуына және ұя салуына кедергі келтіретін жоғары қабатты ғимараттар мен құрылыстар, жоғары вольтты беріліс желілерінің тіректері, су айдындарының жасанды құрылыстары салу көзделмейді

Жануарлар дүниесін қорғау мәселелері егжей-тегжейлі қарастырылмаған, өйткені жұмыстар жануарлардың жаппай мекендейтін жерлері жоқ аумақта жүргізіледі

Бұл аймақ сирек кездесетін және қорғалатын жануарлар мен өсімдіктер түрлерінің тіршілік ету ортасы емес. Аймақ шегінде ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жоқ.

Жобада өсімдік ресурстарын пайдалану қарастырылмаған.

ЖТЖ шеңберінде жасыл желектерді бұзу көзделмеген.

Осы ЖТЖ аясында аумақты көгалдандыру қарастырылмаған.

Әлеуметтік-экономикалық аспектілер және экологиялық тәуекелді бағалау

Аумақтағы әлеуметтік-экономикалық жағдайларға оң әсер келесідей болады:

- жаңа жұмыс орындарын құру
- жергілікті бюджетке салық түсімдерін ұлғайту
- қазақстандық материалдар мен жабдықтарды пайдалану
- халықтың табысын ұлғайту
- халықтың сатып алу қабілетін арттыру
- аумақтың инвестициялық тартымдылығын жақсарту

Құрылыс жұмыстары уақытша және жылжымалы сипатқа ие, тиісінше ауданның экологиялық жағдайына ұзақ және елеулі әсер етпейді.

Жер қойнауына әсері

- Жобада қабылданған техникалық шешімдерді, қалануымен игеру жүйелерін, тау-кен-күрделі қазбалардың ұтымды орналасуын, озыңқы пайдаланып барлау жүргізуді, сондай-ақ тау жыныстары массивінің жай-күйіне тұрақты геомеханикалық бақылауды ұйымдастыруды ескере отырып, Лиманое кен орнының жерасты игерілуінің қоршаған ортаға әсері бақыланатын және басқарылатын болып табылады
- Жоспарланған қызметтің қоршаған ортаға жалпы әсері жобалық шешімдерді сақтамау немесе өндірістік және геомеханикалық бақылау режимін бұзу кезінде күшті мәнге дейін көтерілуі мүмкін орташа маңыздылықтың әсері ретінде бағаланады.

Табиғи ортаға әсерді кешенді бағалау

Әсерді кешенді бағалаудың әдістемелік тәсілі әсердің үш параметрін анықтауға негізделген:

- *кеңістіктік,*
- *уақытша,*
- *әсер ету қарқындылығы.*

Табиғи ортаның компоненттеріне әсерді бағалау жұмыстың қалыпты барысын (штаттық режим) және ықтимал төтенше (авариялық) жағдайларды ескере отырып жүргізілді.

Әсерді бағалау табиғи ортаның келесі компоненттеріне жүргізіледі:

- атмосфералық ауа;
- су ресурстары;
- жер қойнауы (геология);
- өсімдіктер мен топырақ;
- әлеуметтік орта;
- жануарлар әлемі.

Барлық ұсынылған табиғатты қорғау және жобалау іс-шаралары сақталған кезде әсерді кешенді (интегралды) бағалау **орташа маңыздылықтың әсері ретінде бағаланады**

Радиациялық жағдай

Жергілікті жерде гамма-сәулелену деңгейін бақылау күн сайын 7 метеорологиялық станцияда (Ақтөбе, Қарауыл-Келді, Новоалексеевка, Родниковка, Ойыл, Шалқар, Жағабұлақ) жүзеге асырылды.

Ақтөбе облысында атмосфераның жер үсті қабатының радиациялық гамма-фонының орташа мәндері 0,03–0,19 мкЗв/сағ (норматив – 5 мкЗв/сағ дейін) шегінде болды. Облыс бойынша орташа радиациялық гамма-фон 0,11 мкЗв/сағ құрады.

Ақтөбе облысының аумағында атмосфераның жер үсті қабатының радиоактивті ластануын бақылау Ақтөбе, Қарауыл-Келді, Шалқар метеостанцияларында көлденең планшеттермен бес тәуліктік ауа сынамаларын алу жолымен жүргізілді.

Ақтөбе облысы атмосферасының беткі қабатындағы радиоактивті түсулердің орташа тәуліктік тығыздығы 0,9-2,1 Бк/м² шегінде ауытқып отырды. Түсу тығыздығының орташа мәні 1,5 Бк/м² құрады, бұл шекті рұқсат етілген деңгейден аспайды.

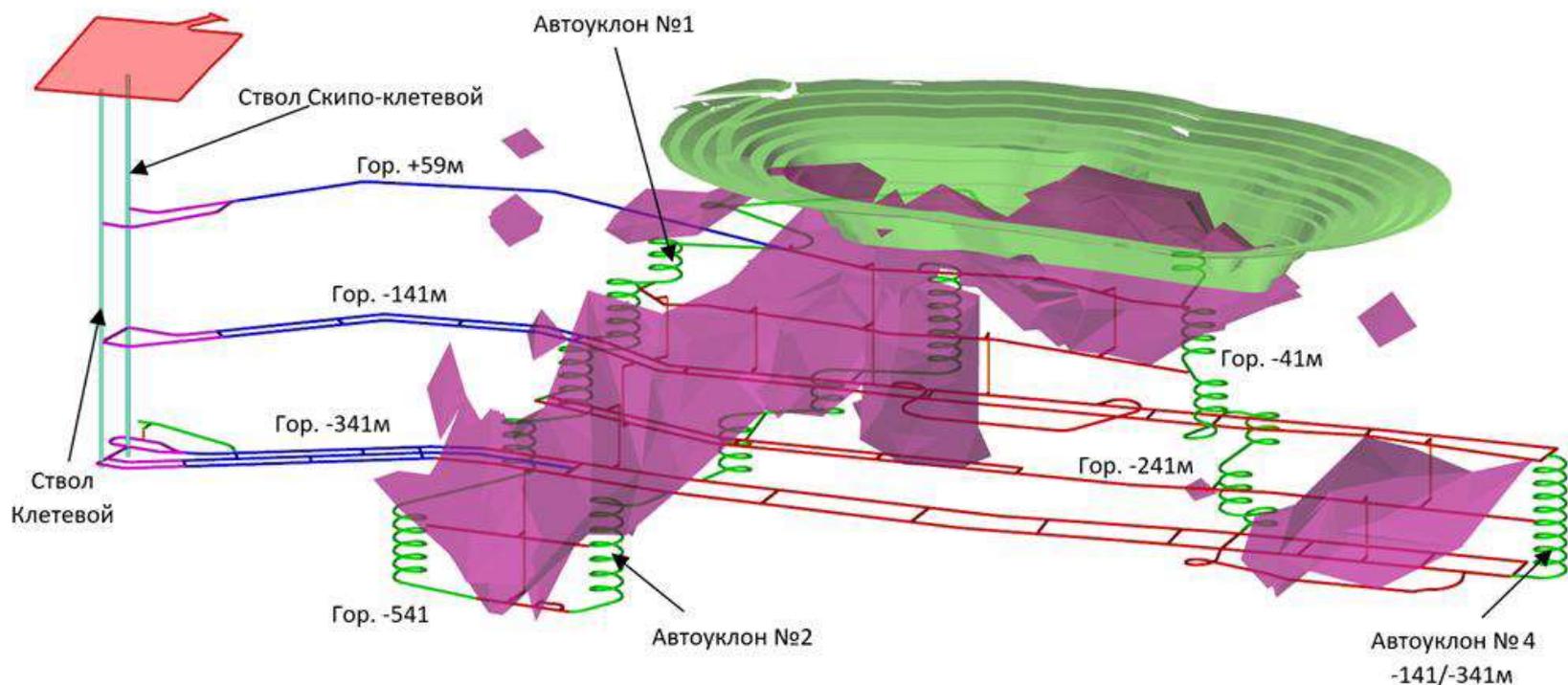
«ҚАЗГЕОРУД» ЖШС

«Лиманное» кен орнын игеру бойынша

тау-кен жұмыстары жоспары
(екінші кезек - жерасты тау-кен
жұмыстары)

Ықтимал әсерлер туралы есеп

- ▶ Бұл ЖТЖ-да Лиманное мыс-мырыш колчедан кен орны қарастырылады (екінші кезек - жерасты тау-кен жұмыстары).
- ▶ Жобалауға берілген тапсырмаға сәйкес кеніштің өнімділігі жылына 1500 мың тоннаны құрады.
- ▶ ЖТЖ құрамына жерасты жұмыстарымен тікелей байланысты жерасты тау-кен жұмыстары мен жер үсті объектілері кіреді.

Кенорнын ашу

I іске қосу кешенін ашу екі оқпанмен жүзеге асырылады. Скиптік-Клетті оқпан - екі скиппен және инспекторлық клетпен жабдықталған және кенді көтеруге, шығатын ауа ағынын шығаруға және апаттық шығуға арналған. Клетті оқпан адамдарды, материалдарды, жабдықтарды штаттық түсіруге және көтеруге, жынысты беруге және таза ауа беруге арналған, қысқы кезеңге арналған калориферлік оқпан қарастырылған

II іске қосу кешенінің қорларын ашу кезінде жерасты қазбаларынан № 1 және № 3 автоеңістері өтеді және олар арқылы өтпестен негізгі сулы горизонттардан карьер беткейіне түсіріледі. Автоеңістер шығыс ауа ағынын беру, апаттық шығу, жабдықтар мен материалдарды түсіру үшін пайдаланылады.

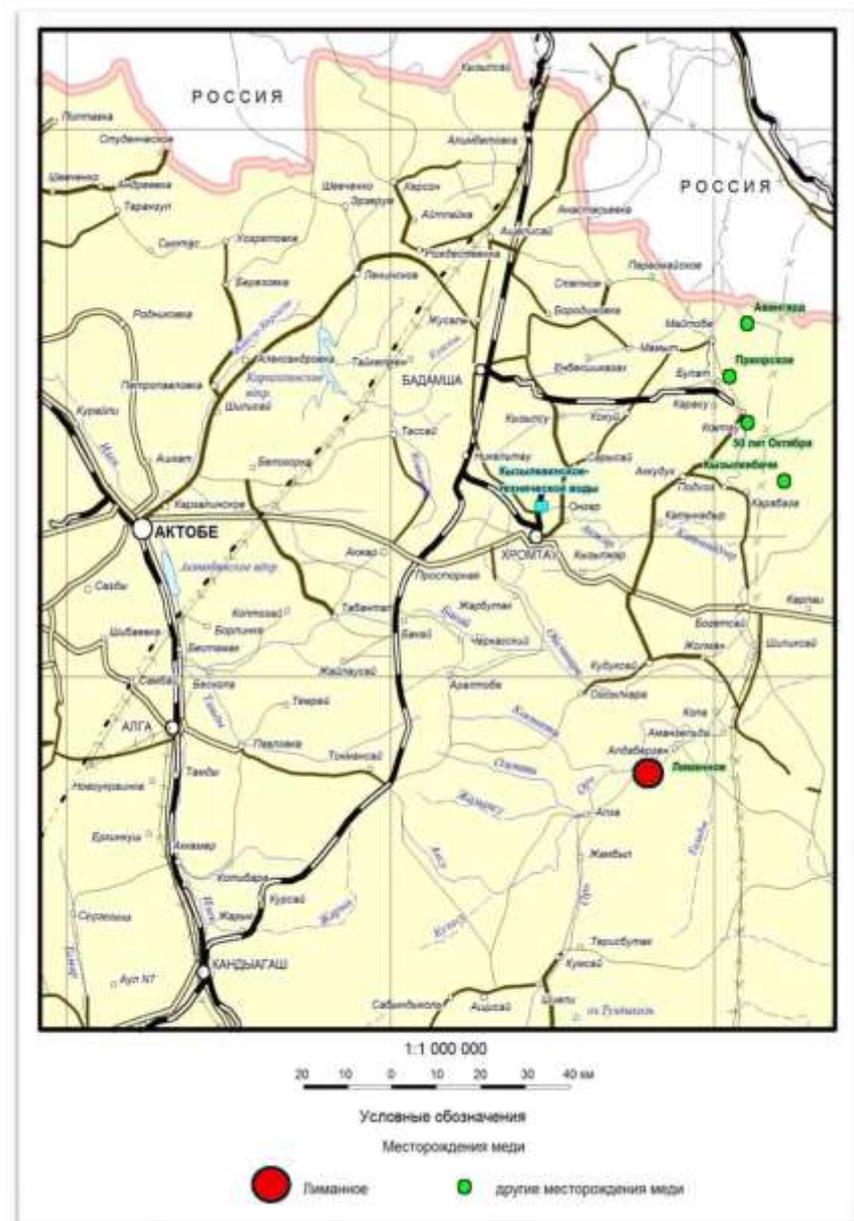
Шахтаның өнімділігі мен қызмет ету мерзімі

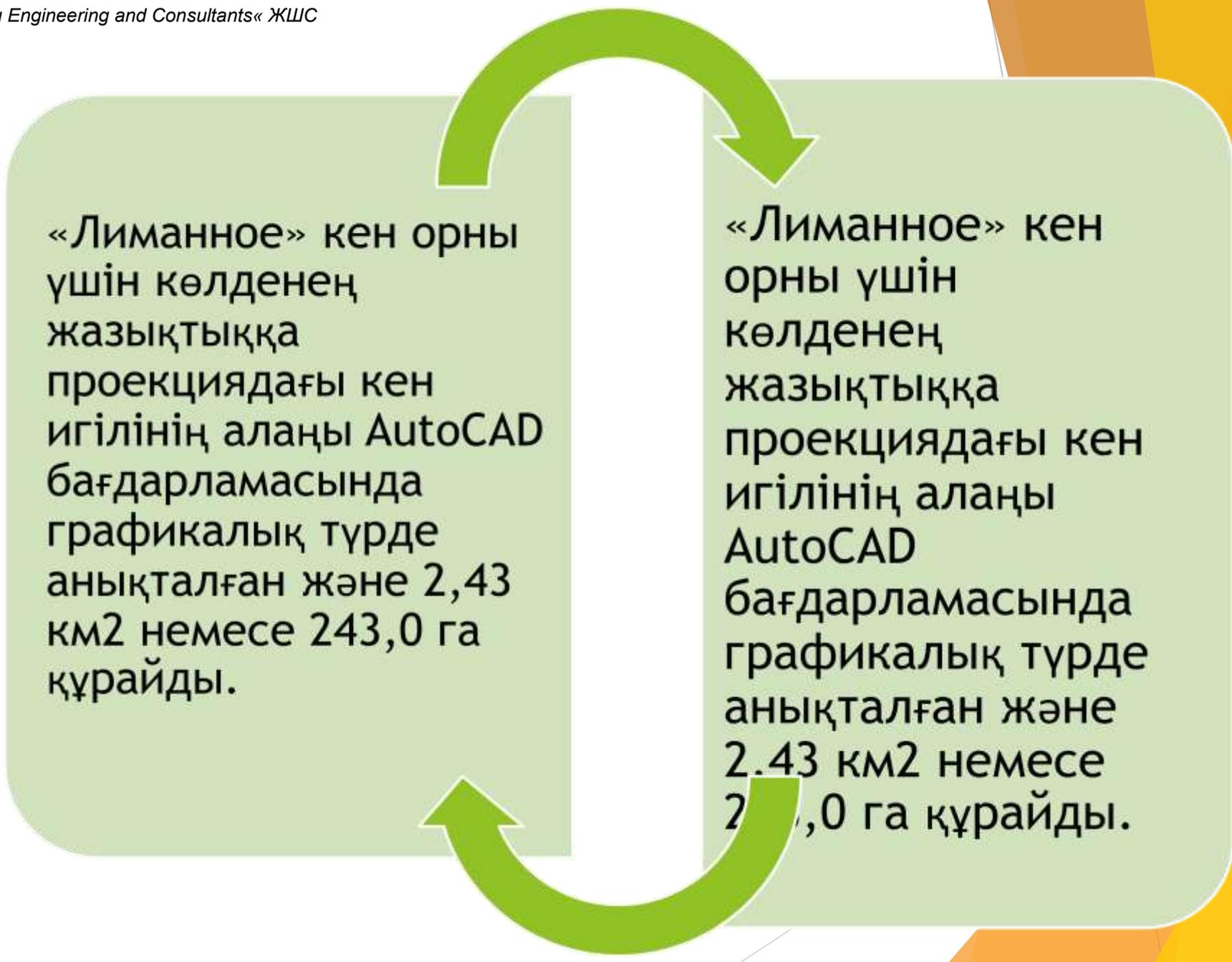
- ▶ Кенді өндірудің күнтізбелік кестесіне сәйкес кенді өндірудің даму және әлсіреу кезеңдерімен кенішті пайдалану мерзімі 24 жылды құрайды.
- ▶ ЖТЖ-да жоспарланған қызметті жүзеге асыру мерзімі 2027 жылдан 2056 жылға дейінгі кезеңді қамтиды.
- ▶ ЖТЖ сәйкес тау-кен-күрделі қазбалар 2027 жылдан 2041 жылға дейінгі кезеңге көзделген.
- ▶ Кестеге сәйкес, кен өндіруді бастау 2033 жылға жоспарланған.

Жобаны іске асыру орны

- ▶ Кен орны әкімшілік тұрғыдан Қазақстан Республикасы Ақтөбе облысының Хромтау ауданында Хромтау қаласынан оңтүстік-шығысқа қарай 60 ш жерде орналасқан.
- ▶ Қарастырылып отырған ауданда санаторий кен орындары, демалыс аймақтары, балалар және емдеу мекемелері жоқ.
- ▶ Жоспарланған қызметті жүзеге асыру орнын таңдау шекаралардың орналасуына және қолданыстағы өндірістің қалыптасқан инфрақұрылымына байланысты.

«Лиманное» кен орны үшін көлденең жазықтыққа проекциядағы кен игілінің алаңы AutoCAD бағдарламасында графикалық түрде анықталған және 2,43 км² немесе 243,0 га құрайды.

«Лиманное» кен орны үшін көлденең жазықтыққа проекциядағы кен игілінің алаңы AutoCAD бағдарламасында графикалық түрде анықталған және 2.43 км² немесе 243,0 га құрайды.

Жобаның мақсаты мен міндеттері

Кен орнын ашу және пысықтау схемасында тау-кен жұмыстарын жүйелі кезектілікпен, атап айтқанда екінші кезекті пысықтау тәсілімен жүргізу көзделген:

1-кезек: ҚР бекітілген С1+С2 санатты ҚМК кен орнының қорларын пысықтауды ескере отырып, плюс 125 м белгісіне дейін ашық тау-кен жұмыстары.

Тиісінше, тау-кен жұмыстарын жүргізу үшін кеніштің өндірістік алаңы жабдықталады. Қазірдің өзінде жүзеге асырылды.

2-кезек: кеніштің өндірістік алаңын тиісті жайластыра отырып, жерасты тау-кен жұмыстары (осы ЖТЖ)

Шахтаның жұмыс режимі вахталық болып қабылданды.

Жұмыс режимі кестеде көрсетілген

Атауы	Мағынасы
Жылдағы жұмыс күндерінің саны	365
Аптадағы жұмыс күндерінің саны	7
Тәулігіне ауысым саны	3
Негізгі технологиялық процестерде жұмыс істейтін жерасты жұмысшыларының жұмыс ауысымының ұзақтығы	8 сағат
Жер үстіндегі жұмыс ауысымының ұзақтығы	12 сағат
Ауысымаралық үзілістер саны	2
Жерасты жұмысшылары үшін жұмыс аптасының нормативтік ұзақтығы	36 сағ
Жер бетіндегі жұмысшылар үшін жұмыс аптасының нормативтік ұзақтығы	40 сағ

Атмосфералық ауаны қорғау

Атмосфералық ауаның ластануының негізгі көздері

Аспирациялық қондырғылар және тау-кен массасын ұсақтау

Жерасты қазбаларындағы бұрғылау-жару жұмыстары

Тау-кен массасын, кенді және аршыма тау жыныстарын тиеу, түсіру және тасымалдау

ППС және аршыма тау жыныстарының үйінділерін қалыптастыру, пайдалану және тозаңдандыру

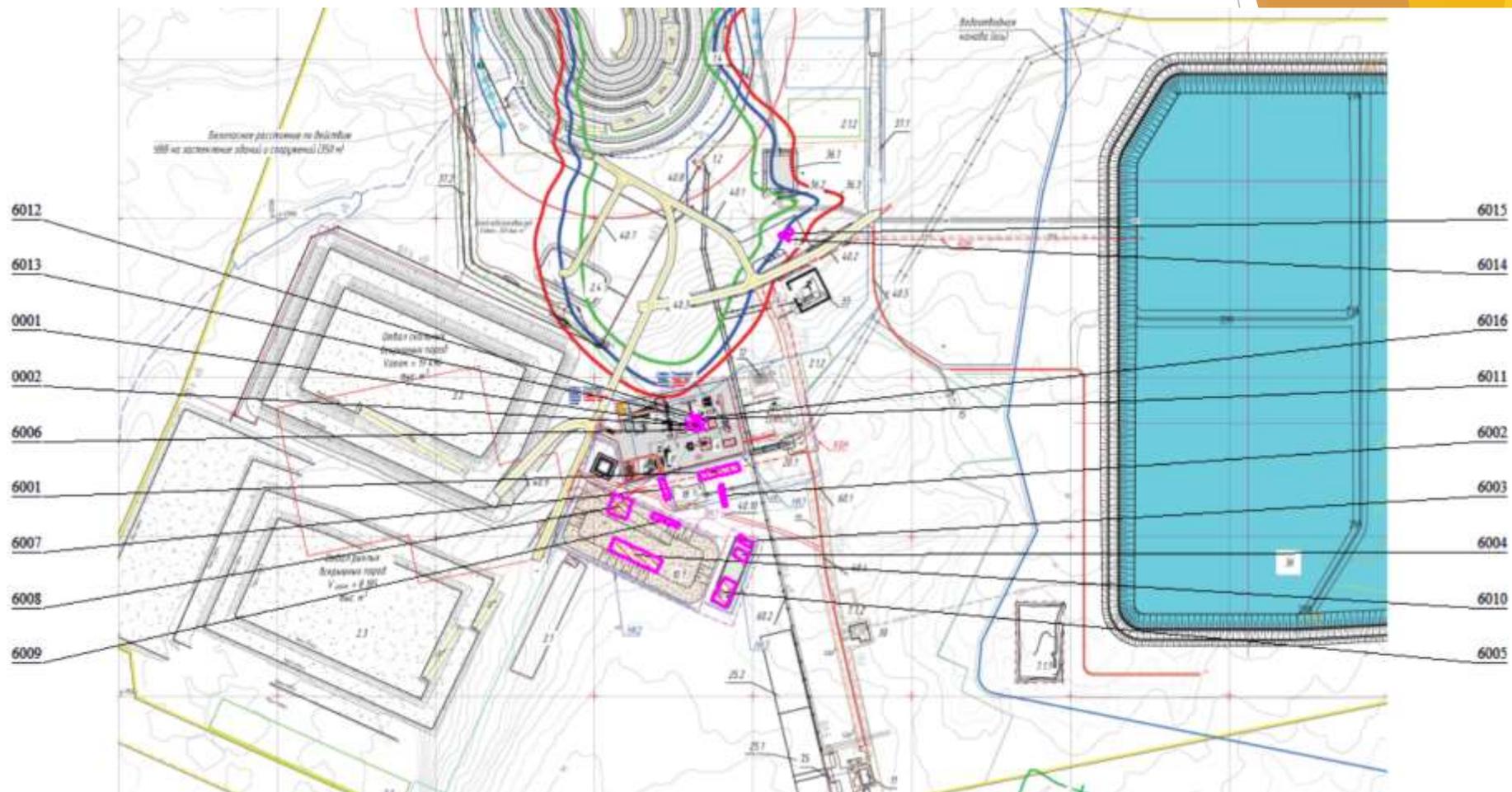
Кенді құю және тасымалдау (конвейерлер, қойма)

Тау-кен және қосалқы техниканың қозғалысы (жерасты қазбалары және беті)

Техниканы дәнекерлеу, жөндеу және жанармай құю жұмыстары

- ▶ Жалпы құрылыс учаскесінде шығарындылардың 18 көзі анықталды, оның ішінде:
- ▶ 2 - ұйымдастырылған көздер,
- ▶ 16 - ұйымдастырылмаған.
- ▶ Көздер атмосфераға ластаушы заттардың 18 атауын шығарады, оның ішінде:
- ▶ Қауіптіліктің 2 класы: марганец және оның қосылыстары; азот диоксиді; күкіртсутек; нашар еритін фторидтер; фторлы газ тәрізді қосылыстар;
- ▶ Қауіптіліктің 3 класы - бейорганикалық шаң: 70-20% SiO₂; азот оксиді; күйе; күкірт диоксиді; темір (II, III) оксидтері; тоқтатылған заттар; диметилбензол;
- ▶ Қауіптіліктің 4 класы - көміртегі оксиді; C₁₂-C₁₉ алкандары;
- ▶ жіктелмейтін - керосин; абразивті шаң, табан резеңке қалдықтарынан ұсақ ұнтақталған резеңке вулканизат шаңы.

Шығарындылар көздері бар карта-схема

Атмосфералық ауаны қорғау

Атмосфералық ауадағы ластаушы заттар шығарындыларының таралуын есептеу ЭРА бағдарламалық кешенімен, «Логос-Плюс» ҰКП фирмасының 4.0 нұсқасымен орындалды. Есептеу фонды есепке алмай жүргізілді.

Просмотр и выдача текстовых результатов. МРК-2014

Заданий: 15

Результаты Другие работы

Параметры города	< Код	Наименование	РП	СЗЗ	ЖЗ	ФТ	ОВ
Данные по источникам	0301	Азота (IV) диоксид (Азота диоксид) (4)	0.040576	0.01825	#	0.01841	0.040732
Параметры См,Um,Xm	0304	Азот (II) оксид (Азота оксид) (6)	-Min-	-Min-	#	-Min-	-Min-
Управляющие параметры	0322	Серная кислота (517)	-Min-	-Min-	#	-Min-	-Min-
Результаты в форме таблицы	0328	Углерод (Сажа, Углерод черный) (583)	0.019087	0.00305	#	0.00310	0.015296
Результаты в форме поля	0330	Сера диоксид (Ангидрид сернистый, Се	-Min-	-Min-	#	-Min-	-Min-
Результаты по жилой зоне	0337	Углерод оксид (Окись углерода, Угарнь	-Min-	-Min-	#	-Min-	-Min-
Результаты по сан. зоне	0616	Диметилбензол (смесь о-, м-, п- изомер	0.102569	0.04613	#	0.04655	0.102962
Результаты по группам точек	2732	Керосин (654*)	-Min-	-Min-	#	-Min-	-Min-
Результаты по границе обл.возд.	2908	Пыль неорганическая, содержащая дву	1.742216	0.11277	#	0.11283	0.522150
Территория предприятия	2930	Пыль абразивная (Корунд белый, Монс	0.014561	0.00233	#	0.00236	0.011669
Единый файл результатов	6007	0301 + 0330	0.044062	0.01981	#	0.02000	0.044231
	6041	0330 + 0342	-Min-	-Min-	#	-Min-	-Min-
	6042	0322 + 0330	-Min-	-Min-	#	-Min-	-Min-
	6044	0330 + 0333	-Min-	-Min-	#	-Min-	-Min-
	ПЛ	2902 + 2908 + 2930 + 2978	1.045330	0.06811	#	0.06810	0.314859

Создать

- Просмотреть
- Создать единый файл
- Копировать на диск
- Удалить результаты
- Отметить как ПДВ

Включать запрос Для печати Символов в строке 120 Упрощенно 6

Осылайша, объектінің құрылыс учаскесінде жүргізілетін барлық жұмыстар кезінде атмосфералық ауаның нормативтік сапасына қойылатын талаптар орындалады: $C_m + C_{ф} \leq 0,8$.

Құрылыс кезеңінде атмосферадағы ластаушы заттардың таралуын есептеу нәтижелерін талдай отырып, ШРТ ЗВ-дан асып кетпейді, ластанудың максималды деңгейі өндірістік алаңда немесе жақын жерде жасалады деген қорытынды жасауға болады.

Атмосфералық ауаны қорғау

Жүргізілген есептеулер негізінде осы жобада белгіленген зиянды заттар шығарындыларының мәндері жоспарланған жұмыстар кезеңіне эмиссиялардың күтілетін нормативтері ретінде қабылданады.

Атмосфераға рұқсат етілген шығарындылар нормативтерінің ұсынылған мәндері кестеде келтірілген:

Нормативтер ластаушы заттардың шығарындылары

2027 жылға арналған	2028 жылға арналған	2029 жылға арналған	2030 жылға арналған	2031 жылға арналған	2032 жылға арналған	2033 жылға арналған	2034 жылға арналған	2035 жылға арналған	2036 жылға арналған
т/жылына									
31,968183	30,446153	34,447673	34,923193	34,451033	39,034443	60,297773	102,101953	143,337813	191,869963

Әсер ету аймағының шектері туралы деректер

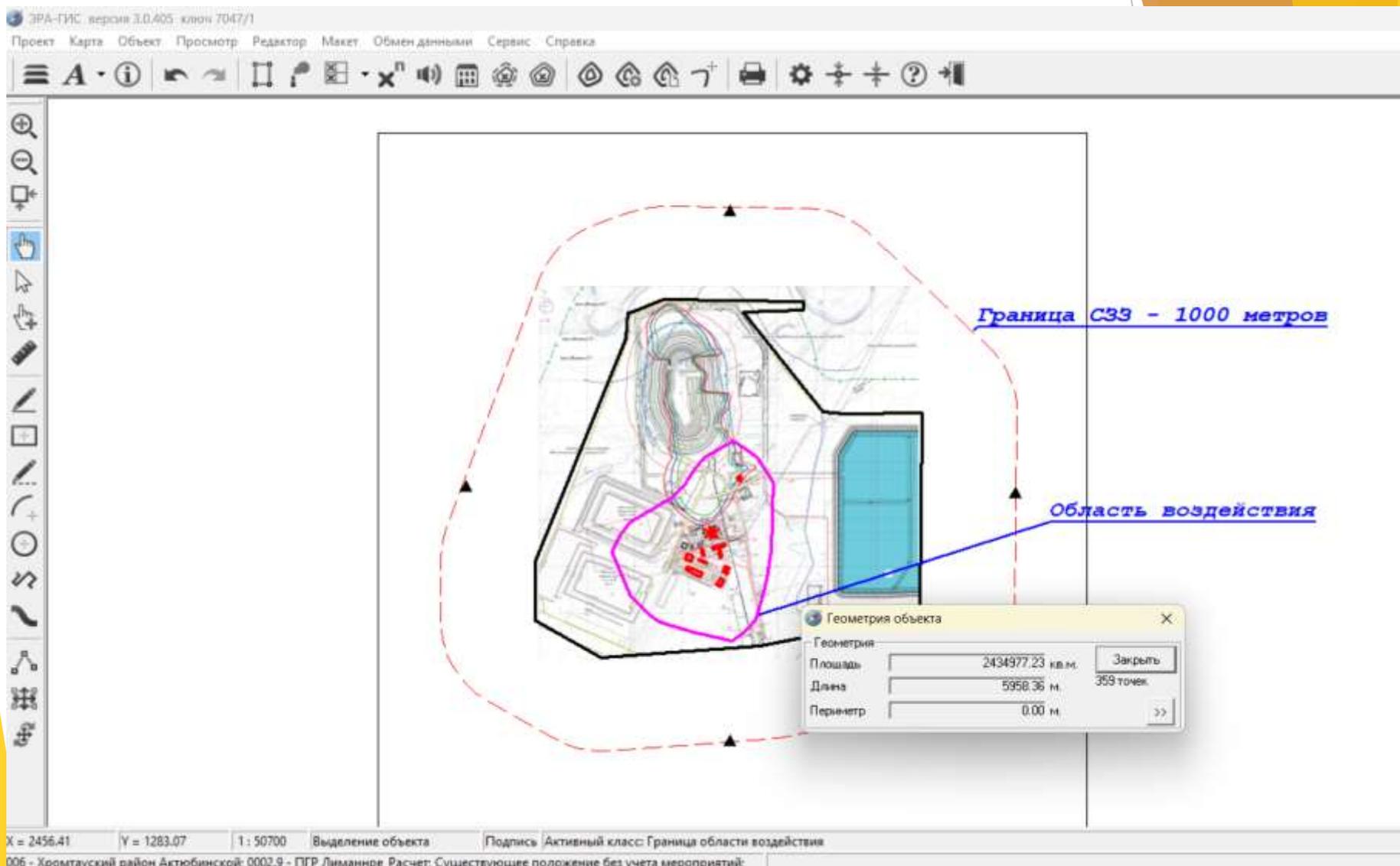
Өнеркәсіп алаңының әсер ету аумағы 2434977,23 м 2 құрайды.

Ластаушы заттар шығарындыларының экстремалды көздерінен атмосфералық ауаға әсер ету аймағының шекарасына дейінгі арақашықтық:

- ▶ - Солтүстік - 323 м
- ▶ - Оңтүстік - 541 м
- ▶ - Батыс - 729 м
- ▶ - Шығыс - 479 м
- ▶ - Солтүстік-шығыс - 220 м
- ▶ - Оңтүстік-шығыс - 432 м
- ▶ - Оңтүстік-батыс - 625 м
- ▶ - Солтүстік-батыс - 583 м.

Әсер ету аймағы шегінде атмосфералық ауаға жалпы жүктеме қоршаған орта сапасының белгіленген экологиялық нормативтерінің бұзылуына әкелмейді.

Әсер ету аймағының орналасу схемасы

Санитариялық-қорғау аймағы (СҚА) мөлшерінің негіздемесі

Қарастырылып отырған кәсіпорын үшін санитарлық-қорғау аймағы бұрын бекітілген және 1000 метрді құрайды.

Белгіленген ЖҚҚ-да бірде-бір ластаушы зат бойынша есептік ең жоғары концентрациялардың 1,0 к.о.ШРТ мәндерінен асып кетуі байқалмайды.

Жүргізілген есептеулер кез келген ластаушы зат немесе жиынтық топ бойынша есептеу кезінде 1,0 ШРТ осы шекарамен шектелген облыстың ішінде болуын қамтамасыз етеді.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде 1000 метрлік ЖҚҚ қалдыру мүмкін деп санаймыз, себебі оның шекараларында шашырандыны есептеу материалдарының нәтижелері бойынша қоршаған ортаға және адамдардың денсаулығына теріс әсері жоқ.

Атмосфералық ауаны қорғау

Газды тазарту қондырғыларының қысқаша сипаттамасы

Жерасты кешенінің жабдықтары жүктеу торабындағы шаң шығаруды азайтуға арналған аспирациялық қондырғымен жабдықталған.

Аспирациялық қондырғының (АҚ) жұмыс тиімділігі 80-99% құрайды.

Авариялық және дүркінді шығарынды сипаттамасы

Ластаушы заттардың дүркінді шығарындылары жарылыс жұмыстарын жүргізу кезінде жүзеге асырылады.

Бұл шығарындылар апатты емес, себебі олар технологиялық регламентте қарастырылған, №0002 көз.

Жарылыс кезінде қоршаған ортаға шығарылады:

- бейорганикалық шаң,
- көміртек оксиді,
- азот оксиді,
- азот диоксиді

Атмосфералық ауаны қорғау

ҚР ЭК 4-қосымшасына сәйкес қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар тізбесі:

Техникадан шығарындыларды азайту - аз шығарындыны, электрлендірілген техниканы, сапалы отынды қолдану және тұрақты техникалық қызмет көрсету

Шаңды басу - тау-кен қазбалары мен ұңғымаларды ылғалдандыру, шамадан тыс жүктеме тораптарында тұмандандыру, бұрғылау кезінде шаңсыздандыру, "Экобарьер" реагентін қолдану

Жарылыс жұмыстары - түтіні аз 33 пайдалану, зарядтарды оңтайландыру, жарылыстардан кейін қазбаларды желдету

Жерасты қазбаларын желдету - энергияны үнемдейтін желдету қондырғылары, ауа ағындарын бөлу, газ-ауа ортасын бақылау

Жерүсті шығарындыларын барынша азайту - ЖЖМ арналған сыйымдылықтарды герметизациялау, сақтау алаңдарында және жынысты қоймалау кезінде тозаңданудың алдын алу

Бақылау және ұйымдастыру - атмосфералық ауаның мониторингі, шығарындыларды талдау, персоналды оқыту және табиғатты қорғау іс-шараларын бақылау

Су тұтыну және су бұру теңгерімі

Пайдалану кезеңіне

Тұтынушылар	Тұтыну, м ³ /сағ	Тәуліктік көлемі, м ³ /тәулік	Жылдық көлемі, мың м ³ /жыл	Ескерту
Шаруашылық-ауыз суды су тұтыну				
Шаруашылық-ауыз су қажеттіліктер	3	11,525	4,207	В1 желісінен
Технологиялық қажеттіліктер (жер асты бөлігі)	0,01525	0,366	0,134	Қайтымсыз шығындар
Бетон құю кешені	68,99	848,47	30,969	Тех процеске қайтарымсыз шығындар (В1 желісінен)
Барлығы	72,01	860,361	353,7	
Су бұру				
Шахта суы	1057 (сорғы)	7242,77	19843,2	Буландырғыш тоғанға
Шаруашылық-тұрмыстық ағындар	3	11,525	4,207	Тазартудан кейін буландырғыш тоғанға
Жаңбыр ағындысы			9,0	Жолдарды суару үшін
Барлығы	1060	7254,30	19856,41	

Объект үшін 2027 жылдан 2036 жылға дейінгі кезеңге шекті рұқсат етілетін төгінділер (ШРТ) нормативтерін белгілеу жоспарлануда. Нормативтер су бұрудың негізгі көзі – шахта (кеніш) сулары үшін әзірленген.

Лықсыма көзі және төгінділер сипаттамасы:

- Дереккөз: К13 жүйесі арқылы ағызылатын шахта сулары.
- Орташа сағаттық шығын: 1 200 м³/сағ (бұл резервті ескере отырып, теңгерімнен ~1 057 м³/сағ сәйкес келеді).
- Төгіндінің жылдық көлемі: жылына 9 186,7 мың м³.

Төгінді сапасы мен массасының нормативтері: Жобада шахталық су төгуге тән 39 ластаушы заттар үшін рұқсат етілген концентрациялар (мг/дм³) және оларға сәйкес келетін төгу массалары (г/сағ және т/жыл) анықталды. Тізбеге негізгі тұз компоненттері (сульфаттар, хлоридтер), биогендік элементтер (аммоний азоты, нитраттар), ауыр металдар (темір, марганец, қорғасын, мыс, мырыш және т.б.), сондай-ақ жалпы көрсеткіштер (тоқтатылған заттар, ОХТ, мұнай өнімдері) кіреді.

2027-2031 жылдарға KZ54VCZ07287417 рұқсатымен 51395,929 тонна мөлшерінде лимиттер белгіленді, осы есептеулермен **жылына 45495,89 тоннаға** лимиттер ұлғайтылды.

Зиянды әсерді азайту жөніндегі іс-шаралар

рұқсат етілмеген көздерден ауыз су мен өндірістік қажеттіліктерге суды пайдалануға жол бермеу

ағынды суларды жер бетіне және су объектілеріне ағызуға жол бермеу

жарамды техниканы пайдалану, жанармай құюды техниканың тұрағы үшін арнайы алаңдарда жүзеге асыру, қажет болған жағдайда жұмыстарды жүргізу аймағынан тыс жабдықталған қоймаларда жанар-жағармай материалдарын сақтауды ұйымдастыру

ағынды сулардың ағып кетуін болдырмау үшін барлық сыйымдылықтардың, құбырлардың герметикалығын міндетті бақылау

таза суды ұтымды пайдалану мақсатында тазартылған жаңбыр мен еріген суларды жетілдірілген аумақтар мен жасыл желектерді суаруға қайта пайдалануды көздеу

ӨНДІРІС ЖӘНЕ ТҰТЫНУ ҚАЛДЫҚТАРЫ ТҮЗІЛГЕН КЕЗДЕ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

Объектіні пайдалану нәтижесінде қалдықтардың келесі түрлері түзілетін болады:

- өндіріс қалдықтары - өнеркәсіптік қалдықтар;
- тұтыну қалдықтары.

Өндіріс қалдықтары

- ▶ 33-дан пластмассалық қаптама
- ▶ Қара металл сынықтары
- ▶ Түсті металл сынықтары
- ▶ Абсорбенттер, сүзгі материалдары (май сүзгілерін қоса алғанда, басқаша анықталмаған), сүртуге арналған маталар, қауіпті материалдармен ластанған қорғаныс киімдері
- ▶ Пайдаланылған аккумуляторлар
- ▶ Пайдаланылған май
- ▶ Абсорбенттер, сүзгі материалдары (май сүзгілерін қоса алғанда, басқаша анықталмаған), сүртуге
- ▶ арналған маталар, қауіпті материалдармен ластанған қорғаныс киімдері (шүберек). Майланған шүберек
- ▶ Дәнекерлеу қалдықтары
- ▶ 15 02 02-де айтылғандарды қоспағанда, абсорбенттер, сүзгі материалдары, сүртуге арналған маталар, қорғаныс киімдері
- ▶ Пайдаланылған шиналар
- ▶ Пайдаланылған шамдар
- ▶ Тозған киім және ЖҚҚ
- ▶ Жанас жыныстар

Тұтыну қалдықтары

- ▶ Коммуналдық қалдықтар (ҚТҚ)
- ▶ Тамақ қалдықтары

Пайдалану кезеңіне өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинақтау лимиттері

Қалдықтардың түзілуі мен жинақталуының нормативтік мөлшері											
т/жылына											
Қалдықтардың атауы	Қалдықтар коды	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
33-дан пластмассалық қаптама	15 01 02	5,45	2	11,8	12,15	11,8	12,7	11,8	17,8	22,25	19,55
Қара металл сынықтары	16 01 17	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713	5,713
Түсті металл сынықтары	16 01 18	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868	0,1868
Абсорбенттер, сүртуге арналған матаның сүзгі материалдары, қауіпті материалдармен ластанған қорғаныс киімдері	15 02 02*	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06	0,11	0,11	0,12	0,12	0,12
Пайдаланылған аккумуляторлар	16 06 01*	1,124	1,124	1,076	1,412	1,412	1,412	1,364	1,124	1,124	1,124
Пайдаланылған май	13 02 08*	22,354	25,63	23,677	23,468	24,941	36,267	36,997	31,654	30,319	23,076
Абсорбенттер, сүзгі материалдары, маталар сүрту үшін, қауіпті материалдармен ластанған қорғаныс киімдері (шүберек)	15 02 02*	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Дәнекерлеу	12 01 13	0,061875	0,06189	0,061905	0,09	0,15	0,15	0,15	0,245723	0,453848	0,639473
15 02 02-де айтылғандарды қоспағанда, абсорбенттер, сүзгі материалдары, сүртуге арналған маталар, қорғаныс киімдері	15 02 02*	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Пайдаланылған шиналар	16 01 03	7,888	8,76	8,329	10,195	10,546	11,789	11,851	8,503	8,214	7,931
Пайдаланылған шамдар	20 01 21*	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815	0,07815
Пайдаланылған шамдар	20.01 36	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595	0,02595
Тозған киім және ЖҚҚ	15 02 03	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641	9,4641
Аралас коммуналдық қалдықтар	20 03 01	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25	101,25
Тамақ қалдықтары	20 01 08	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26	118,26
Барлығы:		271,965875	272,66389	280,0319	282,413	283,947	297,466	297,31	294,4847	297,5188	287,4785
Жанас жыныстар	01 01 01	111631	40996	235727	248746	236558	1386108	1386108	1386108	1386108	1386108

ӨНДІРІС ЖӘНЕ ТҰТЫНУ ҚАЛДЫҚТАРЫ ТҮЗІЛГЕН КЕЗДЕ ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ

Осы жобада иерархия принципі қолданылады:

1. Қайта өңделетін ресурстарды (ағаш қалдықтары, қағаз, металл, пластик, дәнекерлеу қалдықтары) бөлек жинау бойынша технологияларды енгізу, контейнерлерді орнату/қызмет көрсету.

2. Мамандандырылған ұйымның өндірістік қалдықтарды кәдеге жаратуға және көмуге беруі.

ҚР ЭК 4 қосымшасына сәйкес өндіріс және тұтыну қалдықтарымен қоршаған ортаның ластануын болдырмау және азайту жөніндегі іс-шаралар

технологиялық жабдықтардың, көліктің және арнайы техниканың сенімді және апатсыз жұмысын қамтамасыз ету

барлық қажетті сақтық шараларын сақтай отырып, тек ұйымдастырылған бригадалар қалдықтарды жинайды

қалдықтарды қауіптілік деңгейі бойынша бөлу, қалдықтарды тығыз жабылатын қақпақтармен жабдықталған және қалдықтардың қауіптілік класы мен деңгейінің тиісті белгіленуімен арнайы герметикалық контейнерлерге жинау

ластаушы заттардың жер-топыраққа, содан кейін жер асты суларына түсуін болдырмау мақсатында қатты жабыны (асфальт, бетон) бар арнайы бөлінген қоршалған алаңдарда контейнерлерді орналастыру

жасалған шарттарға сәйкес қалдықтарды уақтылы шығару

қалдықтарды тасымалдау кезінде немесе көлік құралдары апатқа ұшыраған жағдайда қоршаған ортаның ластану мүмкіндігін болдырмайтын герметикалық арнайы контейнерлерде тасымалдау

ФИЗИКАЛЫҚ ӘСЕРДІҢ ҚОРШАҒАН ОРТАҒА КҮТІЛЕТІН ӘСЕРІ

Жоспарланған жұмыстарды жүргізу барысында адам денсаулығы мен қоршаған ортаға әсер етуі мүмкін физикалық факторлардың әсері сөзсіз болады. Бұл ең алдымен:

Лиманное кен орнын жерасты игеру кезінде өндірістік шудың әсері жергілікті және бақыланатын сипатқа ие, шу әсерін азайту жөніндегі жобалық шешімдер мен шараларды сақтай отырып, экожүйелер мен қоршаған ортаға елеулі әсер етпейді. Машиналарды, жабдықтарды және құрылыс конструкцияларын таңдау бойынша қабылданған жобалық шешімдерге сәйкес жұмыстарды жүргізу персонал үшін дірілдің нормативтік мәндерінен аспауға мүмкіндік береді.

ТОПЫРАҚ-ӨСІМДІК ЖАМЫЛҒЫСЫ МЕН ЖАНУАРЛАР ДҮНИЕСІН ҚОРҒАУ

Жобада құстардың ұшуына және ұя салуына кедергі келтіретін жоғары қабатты ғимараттар мен құрылыстар, жоғары вольтты беріліс желілерінің тіректері, су айдындарының жасанды құрылыстары салу көзделмейді

Жануарлар дүниесін қорғау мәселелері егжей-тегжейлі қарастырылмаған, себебі жұмыстар жануарлардың жаппай мекендейтін жерлері жоқ аумақта жүргізіледі

Бұл аймақ сирек кездесетін және қорғалатын жануарлар мен өсімдіктер түрлерінің тіршілік ету ортасы емес. Аймақ шегінде ерекше қорғалатын табиғи аумақтар жоқ. Жобада өсімдік ресурстарын пайдалану қарастырылмаған.

ЖТЖ шеңберінде жасыл желектерді бұзу көзделмеген

Осы ЖТЖ шеңберінде аумақты көгалдандыру көзделмеген

Әлеуметтік-экономикалық аспектілер және экологиялық тәуекелді бағалау

Аумақтағы әлеуметтік-экономикалық жағдайларға оң әсер келесіні білдіретін болады:

жаңа жұмыс орындарын құру

жергілікті бюджетке салық түсімдерін ұлғайту

қазақстандық материалдар мен жабдықтарды пайдалану

халықтың табысын ұлғайту

халықтың сатып алу қабілетін арттыру

аумақтың инвестициялық тартымдылығын жақсарту

Жер қойнауына әсері

Жобада қабылданған техникалық шешімдерді, негізі бар игеру жүйелерін, тау-кен-күрделі қазбалардың ұтымды орналасуын, озыңқы пайдалану-барлауды жүргізуді, сондай-ақ тау жыныстары массивінің жай-күйіне тұрақты геомеханикалық бақылауды ұйымдастыруды ескере отырып, Лиманное кен орнының жерасты игерілуінің қоршаған ортаға әсері бақыланатын және басқарылатын болып табылады. ммм

Жоспарланған қызметтің қоршаған ортаға жалпы әсері жобалық шешімдерді сақтамау немесе өндірістік және геомеханикалық бақылау режимін бұзу кезінде күшті мәнге дейін көтерілуі мүмкін орташа маңыздылықтың әсері ретінде бағаланады.

Табиғи ортаға әсерді кешенді бағалау

Әсерді кешенді бағалаудың әдістемелік тәсілі әсердің үш параметрін анықтауға негізделген:

- кеңістіктік,
- уақытша,
- әсер ету қарқындылығы.

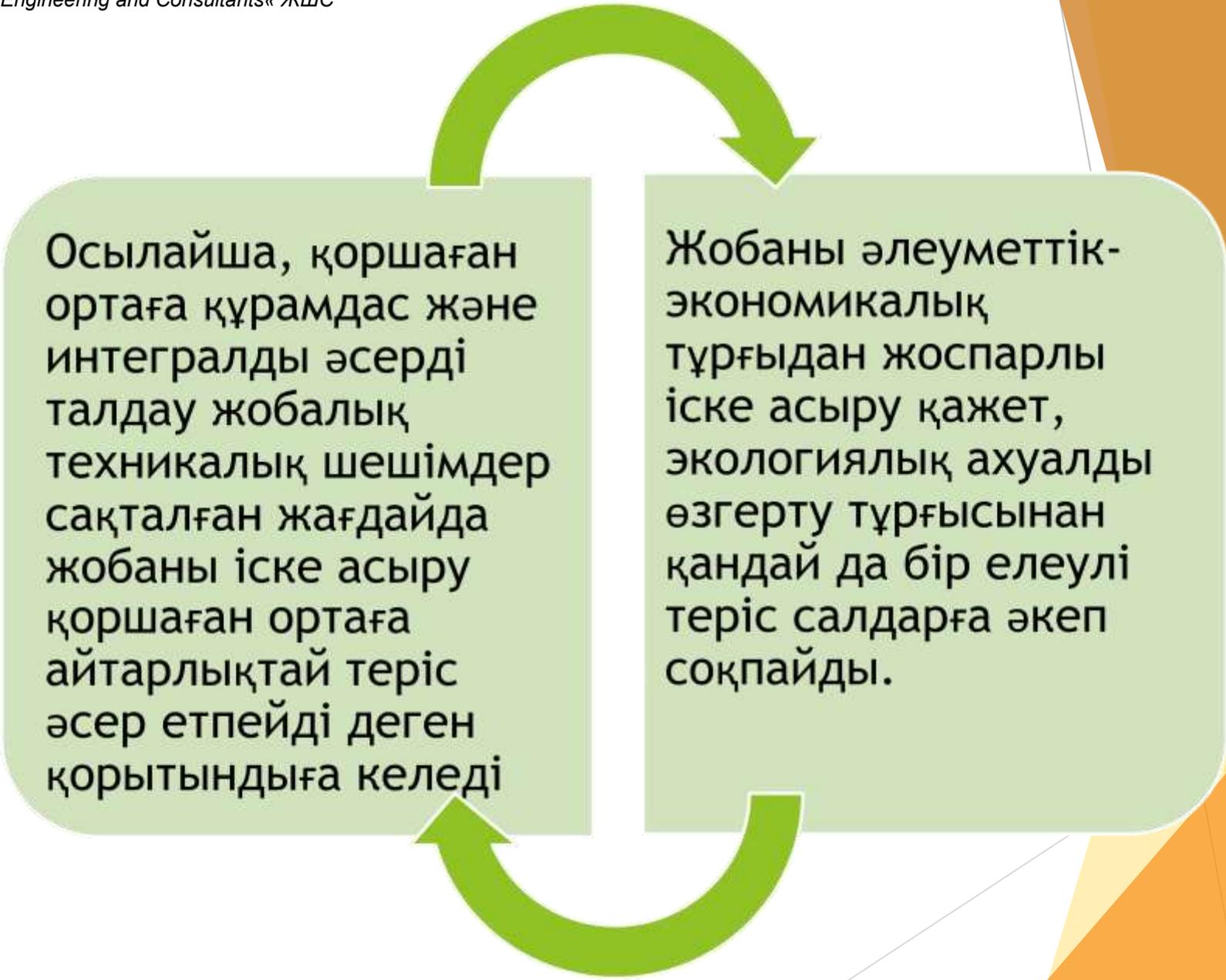

Табиғи ортаның компоненттеріне әсерді бағалау жұмыстың қалыпты барысын (штаттық режим) және ықтимал төтенше (авариялық) жағдайларды ескере отырып жүргізілді.

Әсерді бағалау табиғи ортаның келесі компоненттеріне жүргізіледі:

- ▶ - атмосфералық ауа;
- ▶ - су ресурстары;
- ▶ - жер қойнауы (геология);
- ▶ - өсімдіктер мен топырақ;
- ▶ - әлеуметтік орта;
- ▶ - жануарлар әлемі.

Барлық ұсынылған табиғатты қорғау және жобалау іс-шаралары сақталған кезде әсерді кешенді (интегралды) бағалау орташа маңыздылықтың әсері ретінде бағаланады.

Осылайша, қоршаған ортаға құрамдас және интегралды әсерді талдау жобалық техникалық шешімдер сақталған жағдайда жобаны іске асыру қоршаған ортаға айтарлықтай теріс әсер етпейді деген қорытындыға келеді

Жобаны әлеуметтік-экономикалық тұрғыдан жоспарлы іске асыру қажет, экологиялық ахуалды өзгерту тұрғысынан қандай да бір елеулі теріс салдарға әкеп соқпайды.

**НАЗАР
АУДАРҒАНДАРЫҢЫЗ ҮШІН
АЛҒЫС БІЛДІРЕМІЗ!**